

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANCÍ

Analýza rentability a zadluženosti podniku ve strojírenském odvětví
Profitability and indebtedness analysis of company in the machine industry

Student: Júlia Gajdošová
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jíří Valecký, Ph.D.

Ostrava 2011

Zadání bakalářské práce

Student: **Júlia Gajdošová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: **Analýza rentability a zadluženosti podniku ve strojírenském odvětví**
Profitability and indebtedness analysis of company in the machine industry

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika finanční analýzy
 3. Charakteristika metod finanční analýzy
 4. Analýza rentability a zadluženosti podniku
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 182 s. ISBN 978-80-245-1108-5.
KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Valecký, Ph.D.**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 11.05.2011

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Analýza rentability a zadluženosti podniku ve strojírenském odvětví* vypracovala samostatně pod vedením Ing. Jiřího Valeckého, Ph.D. a uvedla v seznamu literatury všechny použité literární zdroje.

V Ostravě dne 11.5.2011

Júlia Gajdošová
podpis studenta

Pod'akovanie

Chcela by som pod'akovať vedúcemu bakalárskej práce pánovi Jiřímu Valeckému za jeho trpezlivosť, pomoc a odborné rady, ktoré mi poskytol v priebehu písania tejto bakalárskej práce.

Obsah

1. Úvod	3
2. Charakteristika finančnej analýzy	4
2.1 Predmet a účel finančnej analýzy	4
2.2 Zdroje informácií pre finančnú analýzu	5
2.2.1 Súvaha	6
2.2.2 Výkaz zisku a straty	7
2.2.3 Výkaz Cash Flow	9
2.3 Užívatelia finančnej analýzy	11
2.4 Základné metódy finančnej analýzy	12
2.4.1 Horizontálna analýza	12
2.4.2 Vertikálna analýza	13
2.4.3 Analýza pomerových ukazovateľov	13
3. Charakteristika metód finančnej analýzy	14
3.1 Pomerová analýza	14
3.1.1 Ukazovatele rentability	14
3.1.2 Ukazovatele zadlženosti	17
3.2 Pyramídové rozklady	19
3.2.1 Rozklad ukazovateľa rentability vlastného kapitálu (ROE)	19
3.2.2 Rozklad ukazovateľa rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)	20
3.3 Metóda analýzy odchýlok	21
3.3.1 Metóda postupných zmien	22
3.3.2 Logaritmická metóda	22
4. Analýza rentability a zadlženosti podniku	24
4.1 Charakteristika podniku Škoda Auto, akciová spoločnosť	24
4.1.1 Profil podniku Škoda Auto, a.s.	24
4.1.2 História	25
4.2 Horizontálna analýza súvahy a výkazu zisku a straty	27
4.2.1 Horizontálna analýza súvahy	27
4.2.2 Horizontálna analýza výkazu zisku a straty	30
4.3 Vertikálna analýza súvahy a výkazu zisku a straty	33
4.3.1 Vertikálna analýza súvahy	33
4.3.2 Vertikálna analýza výkazu zisku a straty	36

4.4 Pyramídový rozklad ukazovateľa ROE pomocou vybraných metód	39
4.4.1 Metóda postupných zmien.....	39
4.4.2 Logaritmickej metóda.....	42
4.4.3 Porovnanie vybraných metód	44
4.5 Aplikácia vybraných ukazovateľov pomerovej analýzy	45
4.5.1 Analýza rentability	45
4.5.2 Analýza zadlženosti.....	49
4.6 Porovnanie ukazovateľov zadlženosti a rentability podniku s odvetvím	54
4.7 Záverečné zhodnotenie finančnej analýzy.....	57
5. Záver.....	59
Zoznam použitej literatúry	61
Zoznam skratiek	63
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	65
Zoznam príloh	66

1.Úvod

Vo fungujúcom trhovom mechanizme je nevyhnuté, aby bola uskutočňovaná hlbšia analýza hospodárenia firmy zameraná hlavne na jej ekonomickú a finančnú situáciu. Tá predstavuje súhrnné vyjadrenie úrovne všetkých podnikových aktivít prebiehajúcich v príslušnom podniku.

Finančná analýza je oblasť, ktorej hlavnou úlohou je posúdiť finančné zdravie podniku, snažiť sa o zlepšenie ekonomickej situácie, a tak zaistiť budúcu prosperitu podniku nevyhnutnú pre jeho pozitívny vývoj.

Cieľom bakalárskej práce je zhodnotiť rentabilitu a zadlženosť podniku Škoda Auto, a.s. v rokoch 2005 – 2009 a to pomocou vybraných pomerových ukazovateľov, horizontálnej, vertikálnej analýzy a pyramídového rozkladu rentability vlastného kapitálu.

Bakalárska práca je rozdelená do piatich častí. Prvou časťou je úvod, v ktorom je definovaný cieľ bakalárskej práce.

Druhá časť je venovaná teoretickej charakteristike finančnej analýzy. Sústreďuje sa najmä na predmet a jej účel pôsobnosti, ďalej zdroje a užívateľov finančnej analýzy a v neposlednej miere i metódy finančnej analýzy, ktoré sú aplikované v praktickej časti.

Tretia časť je zameraná na pomerovú analýzu. Teoreticky je podrobne opísaná analýza rentability a zadlženosti. V tejto kapitole sú taktiež obsiahnuté i pyramídové rozklady s využitím metódy postupných zmien a logaritmickéj metódy.

V úvode štvrtej časti je predstavenie podniku Škoda Auto, a.s. a následne sú aplikované teoretické poznatky na základe vstupných informácií prislúchajúcich k danému podniku. Dôležité je použitie metód finančnej analýzy a uvedených pomerových ukazovateľov.

Na záver, ktorý tvorí piatu kapitolu, sú zhrnuté všetky poznatky zistené prostredníctvom metód finančnej analýzy, ich porovnanie za dané obdobie a navrhnuté opatrenia do budúcnosti, ktoré by podnik mal urobiť pre zlepšenie svojho finančného zdravia. Základom bakalárskej práce sú publikácie orientujúce sa na finančnú analýzu podniku a vybraných metód. Nedeliteľnou súčasťou sú taktiež informácie o podniku Škoda Auto, a.s.

2. Charakteristika finančnej analýzy

V tejto kapitole je obsiahnutá podstata finančnej analýzy, vymedzenie jej základných pojmov a charakteristika metodických postupov použitých pri výpočtoch v bakalárskej práci. Ako hlavný zdroj tejto kapitoly je Grünwald, Holečková (2008).

2.1 Predmet a účel finančnej analýzy

Finančná analýza je oblasť, ktorá predstavuje významnú súčasť sústavy podnikového riadenia. Úzkym spojením s účtovníctvom a finančným riadením podniku, umožňuje prepojenie týchto dvoch nástrojov podnikového riadenia. Účtovníctvo predstavuje jazyk financií, poskytuje informácie pre finančné rozhodovanie a to najmä prostredníctvom základných finančných výkazov: súvahy, výkazu zisku a straty a prehľadu o peňažných tokoch. Tieto výkazy sú zostavené na základe finančného účtovníctva, ktoré zhromažďuje, identifikuje, triedi, eviduje a dokumentuje údaje hospodárenia podniku. Účtovníctvo poskytuje finančnému manažérovi údaje momentálneho typu, v podobe stavových absolútnych veličín k určitému dátumu (napr. súvaha), respektíve tokových veličín za určité obdobie (napr. výkaz zisku a straty alebo prehľad o peňažných tokoch). Tieto výkazy však neukazujú skutočný obraz o hospodárení podniku, a preto sa používa finančná analýza. Ďalšie zdroje finančnej analýzy predstavujú napríklad ekonomické štatistiky, peňažný a kapitálový trh, oblasť vnútropodnikového účtovníctva, ale taktiež i externé údaje o iných podnikoch ako napríklad údaje zo Štatistickej ročenky Českého Štatistického Úradu. Prostredníctvom finančnej analýzy sa získané údaje dávajú do pomeru medzi sebou, a tak sa rozširuje ich vypovedajúca schopnosť. Na základe toho tak môžeme posúdiť celkové hospodárenie podniku, majetkovú a finančnú situáciu, poprípade navrhnúť rôzne opatrenia. Takže sa jedná i o prognózu budúceho vývoja perspektív podniku.

Finančná analýza predstavuje ohodnotenie minulosti, súčasnosti a odporúčenie pre budúce hospodárenie podniku. Jej cieľom je poznať finančné zdravie podniku a účelom je predovšetkým vyjadriť komplexne majetkovú a finančnú situáciu podniku a pripraviť podklady pre interné rozhodovanie manažmentu podniku. Preferuje najmä zlepšenie ekonomickej situácie a zaistenie prosperity podniku a v neposlednej miere i príprava a skvalitnenie Hlavným záujmom podniku a investorov je vysoká výnosnosť vloženého kapitálu, nízke zadlženie a dostatok vhodných a likvidných prostriedkov. Veľmi dôležitá je

taktiež aj sústavnosť finančnej analýzy. Nemala by sa uskutočňovať len jedenkrát do roka, ale mala by sa stať bežnou súčasťou riadenia každého podniku.

Cieľom finančnej analýzy je stanoviť pomocou vhodných nástrojov diagnózu finančného „zdravia“ podniku: likvidita plus rentabilita. Prakticky to znamená, že je schopný dosahovať mieru zhodnotenia vloženého kapitálu, ktorá je požadovaná investormi, vzhľadom k výške rizika. Za finančné zdravie podniku môžeme považovať podnik, ktorý je v danú chvíľu i perspektívne schopný naplňať zmysel svojej existencie, to znamená, že podnik je schopný svojou činnosťou vytvárať zisk. Finančné zdravie sa ale takisto odvíja aj od rentability (výnosnosti). Zároveň nesmie mať podnik problémy s likviditou, musí byť schopný uhradiť svoje záväzky. Keď nastávajú v podniku vážne problémy v peňažných tokoch, je ohrozená likvidita, nastáva jav zvaný finančná tieseň.

Finančná analýza má hlboké korene pochádzajúce z USA. Názov je prevzatý z anglického pojmu *financial analysis*. Táto analýza sa svojimi postupnými premenami dopracovala na súčasný stav, pričom interpretuje finančné informácie pri posúdení výkonnosti a perspektívy podniku, i v zrovnaní s inými podnikmi a odvetvovým priemerom.

2.2 Zdroje informácií pre finančnú analýzu

Finančné údaje slúžia k zisteniu potrebných informácií o podniku, ukazujú jeho úroveň a konkurencie schopnosť.

Údaje pre finančnú analýzu môžeme čerpať z troch hlavných skupín: zdroje finančných informácií, kvantifikované nefinančné informácie a nekvantifikované informácie.

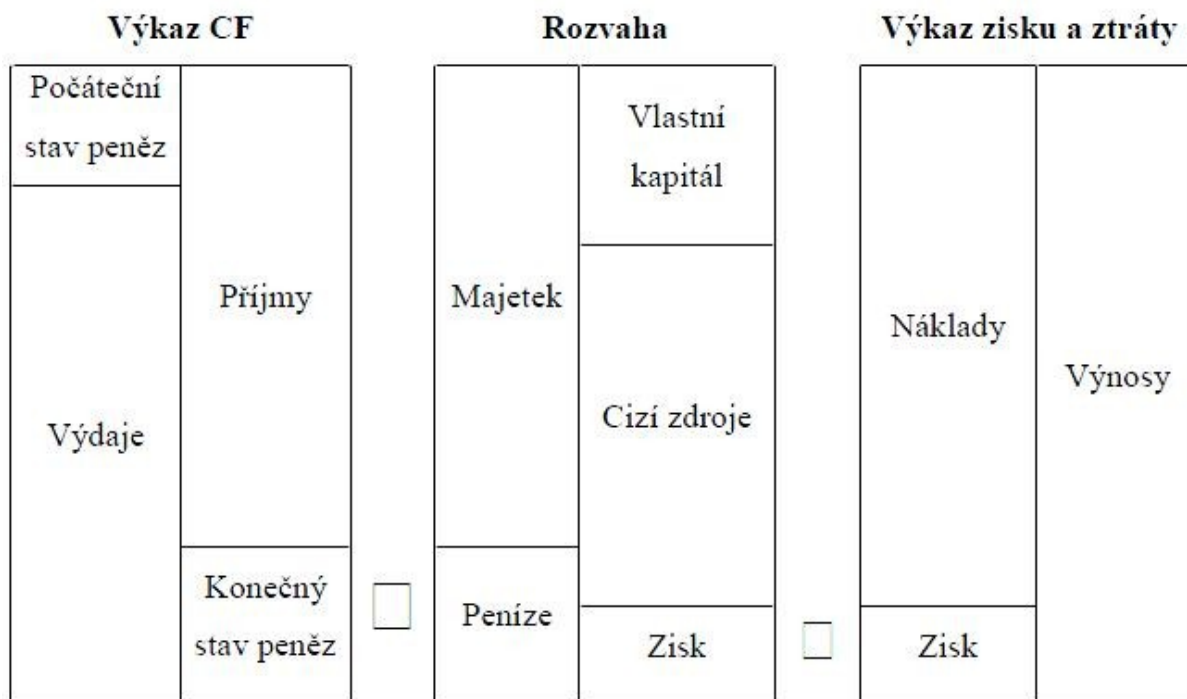
Zdroje finančných informácií vychádzajú najmä z účtovných výkazov finančného a vnútropodnikového účtovníctva, informácie finančných analytikov a manažérov podniku, výročné správy. Ale patria tu i ročné správy emitentov verejne obchodovateľných cenných papierov, prospekty cenných papierov, burzové spravodajstvo a iné.

Kvantifikované nefinančné informácie predstavujú hlavne oficiálnu ekonomickú a podnikovú štatistiku, podnikové plány, cenové a nákladové kalkulácie, rozboru budúceho vývoja techniky a technológie.

Nekvantifikované informácie sú predovšetkým správy vedúcich pracovníkov, auditorov, komentáre manažérov, odborná tlač a nezávislé hodnotenie prognózy.

Takmer všetky údaje potrebné pre zostavenie finančnej analýzy poskytuje finančné účtovníctvo. A to prostredníctvom finančných výkazov predáva informácie pre finančné rozhodovanie. Tieto výkazy zachytávajú pohyb podnikových financií a majetku a sú rozhodujúcou súčasťou účtovnej uzávierky, ktorú tvoria: súvaha (bilancia), výkaz zisku a straty, prehľad o peňažných tokoch (výkaz CF).

Obr. 2.1 Vázby medzi účtovnými výkazmi

Zdroj: Ručková (2007)

2.2.1 Súvaha

Súvaha je účtovný výkaz, ktorý podáva prehľad o majetku podniku v určitom okamžiku, väčšinou k poslednému dňu účtovného obdobia, v peňažnom vyjadrení. Na ľavej strane rozvahy sú aktíva firmy, ktoré predstavujú majetok, pomocou ktorého podnik zaist'uje chod výroby a predaja. Na pravej strane sa nachádzajú pasíva firmy, teda vlastné a cudzie zdroje krytia majetku daného podniku.

Aktíva sa rozdeľujú do dvoch dôležitých skupín: dlhodobý (stály) majetok, krátkodobý (obežný) majetok a ostatné aktíva, ktoré nepatria ani do jednej z uvedených skupín. Stále aktíva sa ďalej členia na nehmotný, hmotný a finančný majetok, ktorý si zachováva svoju pôvodnú podobu v priebehu niekoľko reprodukčných cyklov a v podniku ostávajú dlhšie ako jeden rok. Obežné aktíva, medzi ktoré patria zásoby, pohľadávky a

finančný majetok menia svoju podobu veľakrát za jeden reprodukčný cyklus a v podniku ostávajú kratšie ako jeden rok. Do poslednej skupiny, ostatné aktíva, je začlenené časové rozlíšenie popri prípade dohadné účty aktívne.

Pasíva rozvahy ukazujú spôsob financovania majetku podniku, teda z akých zdrojov sú financované podnikové aktíva. Patria tu skupiny: vlastné, cudzie zdroje a ostatné pasíva. Vlastné predstavujú kapitál spoločnosti vložený majiteľom, akcionármi alebo inými spoločníkmi podniku. Cudzie zdroje majú záväzkový charakter voči ostatným subjektom. Pasíva rešpektujú časové hľadisko, z ktorého ich môžeme rozdeliť na krátkodobé (s dobou splatnosti do jedného roku) a dlhodobé (s dobou splatnosti nad jeden rok). Ostatné pasíva zahŕňajú časové rozlíšenie a dohadné účty pasívne.

Pri súvahe je dôležité spomenúť bilančnú rovnováhu: celkové aktíva = celkové pasíva.

Tabuľka 1.1 Štruktúra rozvahy

AKTIVA	PASIVA
Pohľadávky za upísaný základný kapitál	Vlastný kapitál
Dlhodobý majetok (Stále aktíva)	- základný kapitál
- hmotný	- kapitálové fondy
- nehmotný	- fondy zo zisku
- finančný	- výsledok hospodárenia minulých rokov
Obežné aktíva	- výsledok hospodárenia bežného obdobia
- zásoby	Cudzie zdroje
- dlhodobé pohľadávky	- rezervy
- krátkodobé pohľadávky	- dlhodobé záväzky
- krátkodobý finančný majetok	- krátkodobé záväzky
Ostatné aktíva	- bankové úvery a výpomoci
Časové rozlíšenie	Ostatné pasíva
	Časové rozlíšenie

Zdroj: Dluhošová (2010)

2.2.2 Výkaz zisku a straty

Výkaz zisku a straty nám určuje, ktoré náklady a výnosy za jednotlivé činnosti sa podieľajú na tvorbe výsledku hospodárenia bežného obdobia, ktorý sa následne v rozvahe

zobrazí ako jediný údaj. Slúži k posudzovaniu schopnosti podniku zhodnocovať vložený kapitál. Výkaz zisku a straty je zostavovaný na základe akruálneho princípu. Transakcie sú zachycované a vykazované v období, s ktorým vecne i časovo súvisia. Tento akruálny princíp zahŕňa časovú zhodu nákladov a výnosov pomocou účtov časového rozlíšenia (náklady budúcich období, príjmy budúcich období, výnosy budúcich období, výdaje budúcich období).

Výnosy predstavujú peňažné vyjadrenie výsledkov, ktoré podniku plynú z jeho činností za určité obdobie. V účtovníctve sa to prejavuje ako prírastok aktív alebo zníženie záväzkov. Náklady naopak vyjadrujú účelné a účelové vynaloženie prostriedkov a práce pri zhotovení určitých výrobkov, čo sa v účtovníctve prejavuje ako úbytok aktív alebo zvýšenie záväzkov.

Hospodársky výsledok preto počítame ako rozdiel výnosov a nákladov. Pokiaľ výnosy prevyšujú náklady, tak výsledkom hospodárenia je **zisk**. Ale v prípade, že náklady prevyšujú výnosy, výsledkom hospodárenia daného podniku je **strata**.

Výsledok hospodárenia môžeme členiť na:

- prevádzkový (prevádzkové výnosy – prevádzkové náklady, za predmet hlavnej činnosti podniku),
- finančný (finančné výnosy – finančné náklady),
- za bežnú činnosť (prevádzkový zisk +/- výsledok hospodárenia z finančných operácií),
- mimoriadny (mimoriadne výnosy – mimoriadne náklady, vzniká náhodným spôsobom),
- za účtovné obdobie (hospodársky výsledok za bežnú činnosť + hospodársky výsledok za mimoriadnu činnosť).

Tabuľka 1.2 Štruktúra výkazu zisku a straty

POLOŽKA
+ Obchodná marža
+ Tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb
– Prevádzkové náklady
= Prevádzkový výsledok hospodárenia
+ Výnosy z finančných činností
– Náklady z finančných činností
= Finančný výsledok hospodárenia
– Daň z príjmu za bežnú činnosť
= Výsledok hospodárenia za bežnú činnosť
+ Mimoriadne výnosy
– Mimoriadne náklady
– Daň z mimoriadnej činnosti
= Mimoriadny výsledok hospodárenia
= Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie

Zdroj: *Dluhošová (2010)*

2.2.3 Výkaz Cash Flow

Výkaz cash flow skúma, koľko hotovosti do podniku prišlo a koľko z neho odišlo. Popisuje činnosť podniku z hľadiska príjmov a výdajov. Zaoberá sa teda peňažnými tokmi, ktoré nastali v určitom období, v súvislosti s jeho ekonomickou činnosťou. I u tohto výkazu je zrejмый časový nesúlads medzi nákladmi a výdajmi a výnosmi a príjmami.

Pojem cash flow rozumieme všetku vytvorenú hotovosť v podniku za určité obdobie, ide teda o súčet čistého zisku a odpisov.

Cash Flow môžeme rozdeľovať na niekoľko základných kategórií:

- *cash flow z prevádzkovej činnosti* (cash flow tak predstavuje rozdiel medzi príjmami a výdajmi spojené s bežnou činnosťou a prevádzková činnosť je základná zárobková činnosť podniku ale i činnosti, ktoré nie je možné zaradiť do činnosti investičnej alebo finančnej),
- *cash flow z investičnej činnosti* (sú to výdaje spojené so získaním stálych aktív, príjmami z predaja stálych aktív, pôžičky a úvery spriazneným osobám),

- *cash flow z finančnej činnosti* (zahŕňa najmä prírastky a úbytky dlhodobého kapitálu, preto finančná činnosť vedie k zmenám vo výške a zložení vlastného kapitálu, dlhodobých i krátkodobých dlhov),
- *cash flow celkom*.

Niekedy sa v rámci cash flow z prevádzkovej činnosti oddeľuje cash flow zo samofinancovania, ktorý počítame priamou a nepriamou metódou.

Pri použití priamej metódy sledujeme príjmy a výdaje podniku za dané obdobie. Sledujú sa toky peňažných prostriedkov na účtoch peňažných prostriedkov a vytvára sa výkaz cash flow.

Nepriamou metódou transformujeme zisk do pohybu peňažných prostriedkov a následnými úpravami o ďalšie pohyby peňažných prostriedkov. Využíva najmä väzby medzi rozvahou a výsledovkou.

Tabuľka 1.3 Cash flow - nepriama metóda

POLOŽKA
+ Čistý zisk
+ Odpisy
– Zmena stavu zásob
– Zmena stavu pohľadávok
+ Zmena stavu krátkodobých záväzkov
= Cash flow z prevádzkovej činnosti
– Prírastok dlhodobých aktív
= Cash flow z investičnej činnosti
+ Zmena bankových úverov
+ Zmena nerozdeleného zisku minulých rokov
– Dividendy
+ Emisia akcií
= Cash flow z finančnej činnosti
= Cash flow celkom

Zdroj: *Dluhošová (2010)*

2.3 Užívatelia finančnej analýzy

Informácie, týkajúce sa finančného stavu podniku, sú predmetom záujmu mnohých subjektov, ktoré prichádzajú do kontaktu s podnikom.

Medzi užívateľov účtovných informácií a finančnej analýzy patria predovšetkým manažéri, investori, banky a iní veritelia, obchodní partneri, zamestnanci, štát a jeho orgány a konkurenti.

Manažéri využívajú informácie, ktoré poskytuje finančné účtovníctvo. Tieto informácie uľahčujú vytvorenie spätnej väzby medzi riadiacim rozhodnutím a jeho dôsledkom. Znalosť finančnej situácie podniku im umožňuje sa správne rozhodovať pri získavaní finančných zdrojov, pri zaisťovaní optimálnej majetkovej štruktúry, pri alokácii voľných peňažných prostriedkov a podobne.

Investori využívajú finančné informácie o podniku z dvoch hľadísk: investičného a kontrolného. Investičné hľadisko umožňuje využitie informácií pre rozhodovanie o budúcich investíciách. Zameriavajú sa hlavne na mieru rizika a mieru výnosnosti kapitálu, ktorý vložili. Kontrolné hľadisko využívajú akcionári voči manažérom podniku, ktorého akcie vlastní. Je pre nich dôležitá stabilita a likvidita podniku a disponibilný zisk.

Banky a iní veritelia využívajú informácie, aby sa mohli správne rozhodnúť, či poskytnú úver, v akej výške a za akých podmienok. Pred povolením úveru v súvislosti s finančnou analýzou posudzuje bonitu dlžníka.

Obchodní partneri hlavne dodávatelia sa sústreďujú predovšetkým na to, aby podnik bol schopný uhradiť svoje záväzky, teda aby bol dostatočne likvidný a tiež je dôležitá solventnosť. Dlhodobý dodávateľ sa zameriavajú na dlhodobú stabilitu, trvalé obchodné kontakty, aby tak zaistili svoj odbyt u zákazníka. Pre odberateľov je dôležitý dlhodobý obchodný vzťah a žiadne problémy so zaistením výroby.

Konkurenti získavajú informácie, aby mohli porovnať svoje výsledky hospodárenia s inými podobnými podnikmi. Zameriavajú sa hlavne na rentabilitu, ziskovú maržu, cenovú politiku, investičnú aktivitu, hodnotu zásob a ich obrat a iné.

Zamestnanci pre ktorých je najdôležitejšia hospodárska a finančná stabilita podniku, v ktorom pracujú, pretože je to jedna zo záruk ako mať stále pracovné miesto a svoje mzdy. Motiváciu získavajú z výsledkov hospodárenia.

Štát a jeho orgány sa o finančno-účtovné informácie zaujímajú najmä kvôli štatistike, pre kontrolu plnenia daňových povinností a aby získali prehľad o finančnom stave podniku a mnohé iné.

2.4 Základné metódy finančnej analýzy

Finančná analýza je oblasť, ktorá predstavuje významnú časť komplexu finančného riadenia podniku. Jej hlavnou úlohou je posúdiť finančnú situáciu podniku, teda zhodnotiť jej finančné zdravie. Finančnú analýzu môžeme rozdeliť na tri základné fázy: diagnóza základných charakteristík finančnej situácie, hlbší rozbor príčin zisteného stavu, identifikácia hlavných faktorov nežiaduceho vývoja.

Metódy, ktoré sú používané vo finančnej analýze môžeme členiť na: deterministické metódy a matematicko-štatistické metódy.

Deterministické metódy sa používajú pre analýzu odchýlok a vývoja pre menší počet období. Medzi ne zaradíme horizontálnu analýzu, vertikálnu analýzu, horizontálne-vertikálnu analýzu, pomerovú analýzu, analýzu sústav ukazovateľov a analýzu citlivosti.

Matematicko-štatistické vychádzajúce z údajov dlhších časových intervalov. Patrí sem regresívna analýza, diskriminačná analýza, analýza rozptylu a testovanie štatistických hypotéz.

Nasledujúca časť je venovaná opisu najvýznamnejších a najčastejších používaných analýz.

2.4.1 Horizontálna analýza

Dôležitým bodom finančnej analýzy je horizontálna a vertikálna analýza. Túto analýzu môžeme tiež pomenovať aj ako *analýzu vývojových trendov*. Skúma zmeny absolútnych ukazovateľov v čase. Zisťujeme tiež, o koľko sa jednotlivé položky zmenili oproti minulému obdobiu a to prostredníctvom indexov, ako napríklad bazický alebo reťazový index. Zaoberá sa tiež aj tým, o koľko sa tieto položky zmenili absolútne. Porovnanie jednotlivých položiek v čase sa uskutočňuje horizontálne. Cieľom analýzy je zmerať pohyby jednotlivých veličín a zistiť ich intenzitu. Túto hodnotu môžeme vyjadriť i v percentách. Je dôležité, aby sme pri výpočte a interpretácii brali do úvahy infláciu, ktorá môže tieto výsledky skresliť.

Výpočet horizontálnej analýzy: horizontálnu analýzu môžeme vypočítať dvoma spôsobmi.

Prvým spôsobom ju môžeme vyjadriť ako rozdiel hodnôt z oboch po sebe plynúcich rokov (absolútna výška zmeny)

$$\text{absolútna zmena} = \text{hodnota}_t - \text{hodnota}_{t-1}. \quad (2.1)$$

Taktiež je možné ju vyjadriť percentom k hodnote základného roku

$$\text{percentuálna zmena} = \text{absolútna zmena} / \text{hodnota}_{t-1} (\%), \quad (2.2)$$

pričom hodnota_t je hodnota ukazovateľa bežného obdobia, hodnota_{t-1} je hodnota ukazovateľa v základnom období.

2.4.2 Vertikálna analýza

Možno ju nazvať ako percentný rozbor alebo štruktúrna analýza. Vyjadruje jednotlivé položky účtovných výkazov ako percentný podiel na určitú celkovú hodnotu, ku ktorej sa jednotlivé položky vzťahujú. Táto analýza pracuje s účtovnými výkazmi v jednotlivých rokoch zhora dole, nie naprieč jednotlivými rokmi, preto sa označuje ako vertikálna analýza. Pomocou nej môžeme určiť štruktúru aktív a pasív. Vertikálna analýza sa využíva pre medziročné zrovnávanie účtovných výkazov za dlhšie časové obdobie a takisto pre medzi podnikové zrovnávanie s inými podnikmi.

Výpočet vertikálnej analýzy zobrazujeme ako:

$$\text{podiel na celku} = U_i / \sum U_i (\%), \quad (2.3)$$

kde U_i je hodnota jednotlivého ukazovateľa, $\sum U_i$ je súčet hodnôt jednotlivých ukazovateľov.

2.4.3 Analýza pomerových ukazovateľov

Pomerové ukazovatele sú základným metodickým nástrojom pre finančnú analýzu. Jednotlivé položky alebo skupiny položiek, ktoré sú uvedené vo výkazoch a spolu nejakým spôsobom súvisia, sú vo vzájomných pomeroch.

Medzi základné pomerové ukazovatele zaradujeme ukazovatele rentability, ukazovatele aktivity, ukazovatele finančnej stability a zadlženosti, ukazovatele kapitálového trhu.

3. Charakteristika metód finančnej analýzy

Hlavným prameňom, z ktorého sú čerpané informácie v tejto kapitole je Dluhošová (2010), Grünwald a Holečková (2008).

V tejto časti je detailne rozpracovaná pomerová analýza, ako jedna zo základných metód finančnej analýzy. Kapitola je zameraná hlavne na ukazovatele rentability a zadlženosti.

3.1 Pomerová analýza

Pomerová analýza je analýza, ktorá dáva do pomeru jednotlivé položky hlavných účtovných výkazov podniku. Tieto postupy sa zhŕňajú do niekoľkých skupín ukazovateľov, ktoré nazývame ako sústava ukazovateľov. Podnik je veľmi zložitý, a preto nám nevystačí iba jeden ukazovateľ. Je dôležité aby bol rentabilný, likvidný ale i primerane zadlžený.

Finančná analýza pomocou pomerových ukazovateľov prebieha v určitých krokoch, a to: výpočet pomerových ukazovateľov, zrovnávanie pomerových ukazovateľov s odvetvovými priemerami, hodnotenie vypočítaných ukazovateľov v čase a hodnotenie ich vzájomných vzťahov medzi sebou, a v neposlednej miere i návrh na opatrenie.

3.1.1 Ukazovatele rentability

Rentabilita alebo výnosnosť vloženého kapitálu patrí k najsledovanejším ukazovateľom. Meria schopnosť podniku vytvárať nové zdroje a dosahovať zisk. Pričom je základným kritériom hodnotenia rentability. K tomu, aby sme mohli zistiť rentabilitu daného podniku, používame rôzne ukazovatele.

Medzi ne patria: rentabilita celkového kapitálu, rentabilita vlastného kapitálu, rentabilita investovaného kapitálu, rentabilita tržieb, rentabilita nákladov.

Obecne tieto ukazovatele nazývame *výkazové pomerové ukazovatele*, ktoré sa používajú pre hodnotenie celkovej efektívnosti činnosti. Konštrukcia týchto ukazovateľov sa môže meniť v závislosti na vloženom kapitále a zisku.

Rentabilita je obecne definovaná ako podiel zisku a vloženého kapitálu, pričom najvšeobecnejší tvar je

$$\text{výnos} / \text{vložený kapitál} .$$

Vo finančnej analýze využívame rôzne kategórie zisku, a to:

- **EBDIT** je zisk pred odpismi, úrokmi a zdanením, nie je ovplyvnený zmenami; daňových a úrokových sadzieb ani zmenou štruktúry finančných zdrojov;
- **EBIT** znamená hospodárky výsledok pred úrokmi a zdanením;
- **EBT** predstavuje zisk pred zdanením inak nazvaný ako hrubý zisk;
- **EAT** je zisk po zdanení zvýšený o nákladové úroky.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

Týmto ukazovateľom vyjadrujeme celkovú efektívnosť podniku dosiahnutej z celkových aktív. To znamená, koľko je schopný podnik zarobiť s dostupnými prostriedkami. Je považovaný za kľúčové meradlo rentability, dáva do pomeru zisk s celkovými aktívami vloženými do podniku. Tento ukazovateľ je možné napísať ako

$$ROA = EBIT / Aktiva (\%), \quad (3.1)$$

kde *EBIT* predstavuje zisk pred úrokmi a zdanením.

Celkový kapitál predstavuje celkový vložený kapitál. Tým rozumieme krátkodobé i dlhodobé záväzky a vlastný majetok.

Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)

Daný ukazovateľ určuje celkovú výnosnosť vlastných zdrojov vložených vlastníckmi. Pre jeho výpočet sa používa čistý zisk (*EAT*), takže do značnej miery je práve týmto ziskom ovplyvňovaný. Rentabilitu vlastného kapitálu ovplyvňuje taktiež i vývoj vlastného kapitálu (*VK*). Tento ukazovateľ vyjadruje koľko čistého zisku (*EAT*) pripadá na 1 Kč vlastného kapitálu (*VK*). Hodnota by mala byť vyššia ako výnosnosť iných investorských príležitostí. Je možné ho vyjadriť vzťahom

$$ROE = EAT / VK (\%), \quad (3.2)$$

kde *EAT* predstavuje čistý zisk, *VK* je vlastný kapitál.

Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu (ROCE)

Ukazovateľom meriame všeobecnú efektívnosť vloženého dlhodobého kapitálu bez ohľadu na to, odkiaľ kapitál pochádza. Hodnotí význam dlhodobého investovania na základe výnosnosti vlastného kapitálu. Používa sa pri posudzovaní prekapitalizácie a

podkapitalizácie. Tak ľahko zistíme, či je neefektívne financovať obežné aktíva dlhodobými zdrojmi. Môžeme ho určiť ako

$$ROCE = EBIT / VK + CK_{dlhodobý}(\%), \quad (3.3)$$

kde $EBIT$ je zisk pred úrokmi a zdanením, VK je vlastný kapitál a $CK_{dlhodobý}$ predstavuje cudzí kapitál dlhodobý.

Rentabilita tržieb (ROS)

Rentabilita tržieb sa používa pre potreby vnútropodnikového riadenia firmy. Pokiaľ je hodnota daného ukazovateľa nízka, informuje o tom, že riadenie firmy je chybné. Stredná hodnota naznačuje dobré meno firmy na trhu a bezproblémovú prácu managementu. Nadpriemerná úroveň firmy je daná vysokou hodnotou ukazovateľa rentability tržieb. Prostredníctvom tohto ukazovateľa zistíme schopnosť podniku dosahovať zisku pri danej úrovni tržieb. Vyjadruje teda množstvo zisku v Kč na 1 Kč tržieb. U rentability tržieb je známe ako *ziskové rozpätie* a *zisková marža*.

U ziskového rozpätia určujeme dve podoby, a to:

$$\text{prevádzkové ziskové rozpätie} = EBIT / T (\%), \quad (3.4)$$

kde $EBIT$ je zisk pred úrokmi a zdanením, T sú tržby.

$$\text{Čisté ziskové rozpätie} = EAT / T (\%), \quad (3.5)$$

pričom EAT je čistý zisk, T sú tržby.

Rentabilita nákladov

Je doplnkovým ukazovateľom rentability tržieb. Čím je rentabilita nákladov vyššia, tým nižšie budú vložené náklady a firma dosiahne vyššieho zisku.

Tento ukazovateľ vyjadruje podiel čistého zisku na celkových nákladoch podniku. Udáva koľko Kč čistého zisku získa podnik ak vloží 1 Kč celkových nákladov. Daný vzťah vyjadríme ako

$$ROC = EAT / \text{celkové náklady} (\%), \quad (3.6)$$

pričom EAT je čistý zisk.

3.1.2 Ukazovatele zadlženosti

Tieto ukazovatele sledujú vzťah medzi cudzími a vlastnými zdrojmi, teda je to pomer záväzkov k vlastným zdrojom podniku. Ich používanie ovplyvňuje výnosnosť, ale i riziko akcionárov. Preto je dôležité zistiť vo výročnej správe, množstvo majetku, ktoré si firma zriadila na leasing. I v prípade, že je zadlženosť vysoká, nie vždy to pre firmu znamená niečo zlé. Optimálna výška zadlženosti nie je presne vymedzená, pretože ju ovplyvňujú viaceré faktory, a to napríklad miera zisku, stabilita inkasa, druh odvetvia, v ktorom podnik pracuje, úverové podmienky a iné. Pri využití cudzieho kapitálu na financovanie podnikových aktív je nutné, aby výnos, ktorý sa ním získava a výnosnosť celkového vloženého kapitálu bola vyššia ako je úrok platený z cudzieho kapitálu.

Celková zadlženosť

Je to základný ukazovateľ zadlženosti, ktorý vyjadruje pomer celkových záväzkov k celkovým aktívam. Často je nazývaný ako *ukazovateľ veriteľského rizika*. Je známe, že čím je vyššia hodnota tohto ukazovateľa, tým je vyššia zadlženosť podniku. Ukazovateľ sa musí posudzovať v súvislosti s celkovou výnosnosťou. Celková zadlženosť ide vyjadriť vzťahom

$$\text{Ukazovateľ celkovej zadlženosti} = CK / A (\%), \quad (3.7)$$

kde CK predstavuje cudzí kapitál, A sú aktíva.

Podiel vlastného kapitálu na aktívach

Je to doplnkový ukazovateľ k ukazovateľu celkovej zadlženosti, ktorý sa využíva k hodnoteniu hospodárskej a finančnej situácie podniku. Sleduje dlhodobú stabilitu spoločnosti. Vyjadruje pomer vlastného kapitálu k celkovým aktívam a udáva do akej miery je podnik schopný kryť svoj majetok vlastnými zdrojmi. Aktíva podniku sú financované peniazmi akcionárov. Optimálna hodnota tohto ukazovateľa by sa mala nachádzať v rozmedzí 30 - 60%. Pokiaľ je jeho hodnota vysoká, znamená to vysokú stabilitu spoločnosti a naopak, nízka hodnota predstavuje podnikanie s vysokým rizikom úpadku.

$$\text{Podiel vlastného kapitálu na aktívach} = VK / \text{celkové Aktíva} (\%), \quad (3.8)$$

kde VK predstavuje vlastný kapitál.

Majetkový koeficient (finančná páka)

Tento ukazovateľ vyjadruje zhodnotenie účinku cudzích zdrojov a ich vplyvu na rentabilitu využívania kapitálu. Určuje koľko Kč aktív pripadá na 1 Kč vlastného kapitálu. Podnik so stabilnými ziskami a tržbami si môže dovoliť vyššiu finančnú páku ako podnik, u ktorého sú zisky a tržby variabilné. Finančná páka predstavuje prevrátenú hodnotu ukazovateľa podielu vlastného kapitálu na aktívach a môžeme ju napísať ako

$$\text{Finančná páka} = \text{celkové aktíva} / \text{vlastný kapitál} \quad (\%) \quad (3.9)$$

Ukazovateľ úrokového krytia

Daný ukazovateľ porovnáva zisk pred úrokmi a zdanením s celkovým ročným úrokovým zaťažením. Vyjadruje koľkokrát zisk pred úrokmi a zdanením prevyšuje úrokové platby. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa je 8, kedy je podnik bezproblémový. V prípade, že hodnota klesne pod 3, je nutné nastoliť v podniku isté opatrenia. Ukazovateľ vyjadríme nasledovne

$$\text{Úrokové krytie} = EBIT / \text{úroky}, \quad (3.10)$$

kde *EBIT* predstavuje zisk pred úrokmi a zdanením.

Ukazovateľ úrokového zaťaženia

Tento ukazovateľ predstavuje prevrátenú hodnotu úrokového krytia a vyjadruje akú časť celkového vytvoreného efektu odčerpávajú úroky. Úrokové zaťaženie ide napísať ako

$$\text{Úrokové zaťaženie} = \text{úroky} / EBIT, \quad (3.11)$$

kde *EBIT* je zisk pred úrokmi a zdanením.

Ukazovateľ zadlženosti vlastného kapitálu

Daný ukazovateľ vyjadruje pomer celkových záväzkov k vlastnému kapitálu. Optimálna hodnota by sa mala nachádzať medzi 80% až 120 %. Zadlženosť vlastného kapitálu môžeme určiť vzt'ahom

$$\text{Zadlženosť vlastného kapitálu} = \text{celkové záväzky} / \text{vlastný kapitál} \quad (\%) \quad (3.12)$$

3.2 Pyramídové rozklady

Pyramídová sústava ukazovateľov je presne matematicky stanovená tak, že rozbor vrcholového ukazovateľa môžeme vyjadriť matematickou rovnicou.

Ide o pyramídový rozklad vrcholového ukazovateľa na čiastkové ukazovatele. Na základe tohto rozkladu zistíme vplyv čiastkových ukazovateľov na vrcholový, čím odhalíme existujúce väzby medzi jednotlivými ukazovateľmi. Sústava ukazovateľov môže hodnotiť minulé, súčasnú i budúcu výkonnosť podniku.

3.2.1 Rozklad ukazovateľa rentability vlastného kapitálu (ROE)

Tento ukazovateľ patrí k nasledovnejším ukazovateľom výkonnosti podniku, na ktorý pôsobia dve skupiny ukazovateľov. Tými sú *rentabilita celkového kapitálu*, ktorá vyjadruje schopnosť aktív vytvoriť zisk pred zdanením a úrokmi a *vplyv zdanenia*.

Na vývoj tohto ukazovateľa pôsobí, akú veľkú časť zo zisku odčerpá splnenie daňovej povinnosti, splatenie úrokového bremena, rentabilita tržieb a tiež to, ako podnik produktívne využíva svoj majetok.

Vo finančnej analýze používame *Du Pont rozklad ROE*, pre ktorý je známy tvar

$$ROE = \frac{EAT}{VK} = \frac{EAT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK}, \quad (3.13)$$

Ukazovateľ rentability vlastného kapitálu sa skladá z troch čiastkových ukazovateľov, ktorými sú čisté ziskové rozpätie (daňové bremeno), obrat celkových aktív (rentabilita aktív) a finančná páka (majetkový koeficient).

Finančná páka vyjadruje podiel cudzích zdrojov v podniku, ktoré zvyšujú kapitálový potenciál vlastníkov. Pričom cudzí kapitál je zvyčajne lacnejší ako vlastný. Táto skutočnosť je daná tým, že nákladom na cudzí kapitál predstavuje úrok, ktorý si podnik môže zahrnúť do daňovo uznateľných nákladov.

Úplný rozklad rentability vlastného kapitálu môžeme napísať nasledovne

$$ROE = \frac{EAT}{VK} = \frac{EAT}{EBT} \cdot \frac{EBT}{EBIT} \cdot \frac{EBIT}{T} \cdot \frac{T}{A} \cdot \frac{A}{VK}, \quad (3.14)$$

kde EAT/EBT je daňová redukcia zisku, $EBT/EBIT$ je úroková redukcia zisku, $EBIT/T$ je prevádzková rentabilita, T/A je obrat celkových aktív, A/VK je finančná páka.

Na základe uvedeného vzorca je jasné, že rentabilita vlastného kapitálu je ovplyvnená *rentabilitou celkového kapitálu*, ktorú predstavuje produktívne využitie majetku podniku, *zdanením*, teda zníženie zisku o daňovú povinnosť a *zadlženosťou*, čo znamená splátka úrokového bremena.

3.2.2 Rozklad ukazovateľa rentability celkového vloženého kapitálu (ROA)

Na základe chemického koncernu Du Pont je možné matematicky urobiť rozklad daného ukazovateľa nasledovne:

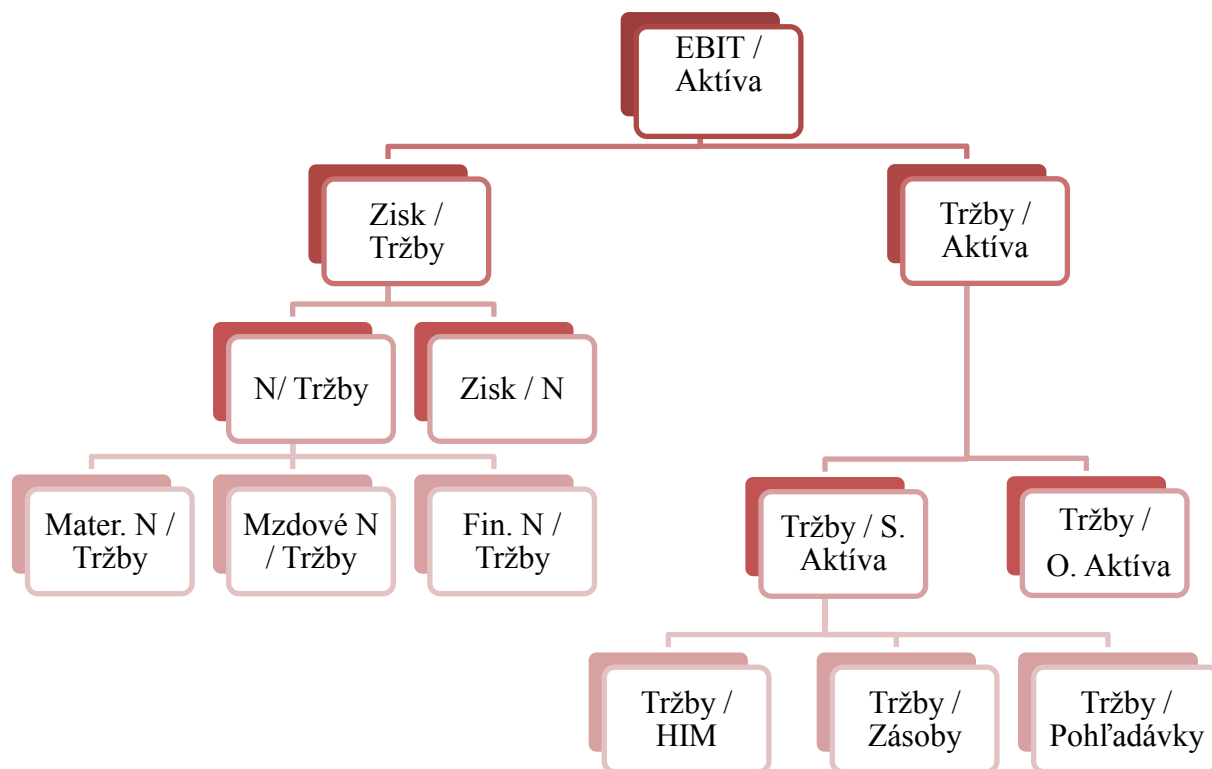
$$ROA = \frac{EBIT}{Aktíva} = \frac{EBIT}{Tržby} \cdot \frac{Tržby}{Aktíva} \quad (3.15)$$

Z uvedeného rozkladu vyplýva, že rentabilita celkového vloženého kapitálu je priamo úmerná dvom ukazovateľom, a to ziskovosti tržieb, ktorú vypočítame ako $EBIT/Tržby$ a obratu celkových aktív, ktorý predstavuje $Tržby/Aktíva$.

Spoločnosť môže dosiahnuť rovnakú úroveň rentability, pokiaľ využije rôznu kombináciu ziskovosti tržieb a obrátky aktív. Vysoké hodnoty stálych aktív môžu negatívne ovplyvniť obrátku aktív, ale majú nízke riziko konkurencie, čo spôsobuje vyššiu ziskovosť tržieb. Naopak, pri vysokej hodnote obežných aktív je vysoká aj konkurencia. To znamená, že podnik nedosahuje vysokej ziskovosti tržieb, takže na zlepšenie rentability potrebuje vysokú obrátku aktív.

Rozklad ukazovateľa rentability celkového vloženého kapitálu môžeme vyjadriť aj podrobnejšou schémou, do ktorého sú zapojené i náklady. Rozklad ukazovateľa vyzerá nasledovne:

Obr. 3.1 Pyramídový rozklad ukazovateľa rentability celkového vloženého kapitálu

Zdroj: Pavlíková (1998)

3.3 Metóda analýzy odchýlok

Odchýlku vrcholového ukazovateľa vyjadrujeme ako:

$$\Delta y_x = \sum_i \Delta x_{a_i}, \quad (3.15)$$

pričom x je analyzovaný ukazovateľ, Δy_x je prírastok vplyvu analyzovaného ukazovateľa, a_i je čiastkový vysvetľujúci ukazovateľ, Δx_{a_i} vplyv čiastkového ukazovateľa na analyzovaný ukazovateľ.

Analýzu odchýlok využívame pri zostavovaní pyramídových rozkladov, ktoré robíme prostredníctvom *aditívnej* alebo *multiplikatívnej* väzby. Pri aditívnej väzbe využívame iba súčet alebo rozdiel, čo znamená, že vrcholový ukazovateľ rozložíme na súčet alebo rozdiel čiastkových ukazovateľov. U multiplikatívnej väzby naopak využívame súčin alebo podiel.

U aditívnej väzby je celková zmena rozdelená podľa pomeru zmeny ukazovateľa na celkovú zmenu ukazovateľov:

$$\Delta x_{a_i} = \frac{\Delta a_i}{\sum_i \Delta a_i} \cdot \Delta y_x, \quad (3.16)$$

pričom Δa_i je hodnota ukazovateľa, i je počiatkový stav alebo čas.

U multiplikatívnej väzby sú využívané základné metódy a to metóda postupných zmien, logaritmická metóda, metóda rozkladu so zvyškom, funkcionálna metóda.

Nasledujúca časť je venovaná dvom najvýznamnejším metódam. A to je metóda postupných zmien a logaritmická metóda.

3.3.1 Metóda postupných zmien

Pri tejto metóde je zrejmé, že pri zmene jedného vysvetľujúceho ukazovateľa zvyšné ostávajú nemenné. Celková odchýlka sa rozdeľuje na čiastkové vplyvy. Pokiaľ počítame s tromi čiastkovými ukazovateľmi, sú vplyvy vyčíslené nasledovne:

$$\begin{aligned} \Delta x_{a1} &= \Delta a_1 \cdot a_{2,0} \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\ \Delta x_{a2} &= a_{1,1} \cdot \Delta a_2 \cdot a_{3,0} \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}, \\ \Delta x_{a3} &= a_{1,1} \cdot a_{2,1} \cdot \Delta a_3 \cdot \frac{\Delta y_x}{\Delta x}. \end{aligned} \quad (3.17)$$

Pri rozklade nevzniká žiadny zvyšok, ale veľkosť vplyvov ukazovateľov je závislá na poradí vysvetľujúcich ukazovateľov.

3.3.2 Logaritmická metóda

Pri výpočte sa u tejto metódy využíva súčasná zmena všetkých ukazovateľov. Vplyvy ukazovateľov sú vyjadrené:

$$\Delta x_{a_i} = \frac{\ln I_{a_i}}{\ln I_x} \cdot \Delta y_x, \quad (3.18)$$

pričom $I_x = x_1 / x_0$ a $I_{a_i} = a_{i,1} / a_{i,0}$ predstavujú indexy vrcholových a čiastkových ukazovateľov. Pri rozklade vrcholového ukazovateľa nevzniká žiaden zvyšok, teda súčet vplyvov je rovný súčtu zmene celkového ukazovateľa. Výsledky nie sú ovplyvnené poradím vysvetľujúcich ukazovateľov. Veľkou nevýhodou je však obmedzené použitie, pokiaľ sú indexy zmien záporné.

4. Analýza rentability a zadlženosti podniku

Úvod tejto kapitoly je venovaný všeobecnej charakteristike spoločnosti Škoda Auto, a.s. Ďalej nasleduje analýza rentability a zadlženosti daného podniku. Analýza bola prevedená prostredníctvom horizontálnej a vertikálnej analýzy, analýzy vybraných pomerových ukazovateľov a pyramídového rozkladu rentability vlastného kapitálu (ďalej len ROE). Pre lepšie znázornenie rentability a zadlženosti podniku, sú výsledné hodnoty daných ukazovateľov porovnané s odvetvím. Potrebne informácie slúžiace pre výpočet boli čerpané z výkazov účtovnej uzávierky pre roky 2005 – 2009, ktoré sú uvedené v Prílohách č. 1 - 10.

4.1 Charakteristika podniku Škoda Auto, akciová spoločnosť

V nasledujúcej časti je popísaný profil podniku Škoda Auto, a.s. a následne i jeho história. Základné informácie sú čerpané zo stránky spoločnosti a účtovnej uzávierky.

4.1.1 Profil podniku Škoda Auto, a.s.

Škoda Auto patrí medzi najvýznamnejšie ekonomické združenie Českej republiky, ktoré tvorí materská spoločnosť Škoda Auto, a.s., jej plne konsolidované dcérine spoločnosti Škoda Auto Deutschland GmbH, Škoda Auto Slovensko, s.r.o., Škoda Auto Poľska S.A., Škoda Auto India Private Ltd. a pridružená spoločnosť OOO VOLKSWAGEN Group Rus.

Materská spoločnosť Škoda Auto, a.s. je českou spoločnosťou s viac ako storočnou tradíciou výroby automobilov. Značka Škoda patrí zároveň k najstarším automobilovým značkám na svete. Predmetom jej podnikateľskej činnosti je najmä vývoj, výroba a predaj automobilov, komponentov, originálnych dielov a príslušenstva značky škoda a poskytovanie servisných služieb. Jediným akcionárom materskej spoločnosti Škoda Auto a.s. je od 18. Júla 2007 spoločnosť Volkswagen International Finance N. V. so sídlom v Amsterdame v Nizozemskom kráľovstve. Spoločnosť Volkswagen International Finance N. V. je nepriamo 100% dcérinou spoločnosťou spoločnosti VOLKSWAGEN AG.

Vybraná spoločnosť je spoločnosť, ktorá sa zaoberá výrobou a predajom automobilov. Na trhu nie je nováčikom, jej vznik sa datuje na rok 1895. Vtedy však vystupovala pod názvom Laurin & Klement. Dlhá história a jej postupné premeny umožnili tomuto podniku veľký rozvoj vo všetkých oblastiach, ale najmä v oblasti výroby. Do

obchodného registra bola zapísaná 20.11.1990. V súčasnosti pôsobí ako akciová spoločnosť so sídlom: Mladá Boleslav, Tr. Václava Klementa 869, PSČ 29360, ktorá svoju činnosť zahájila 16. Apríla 1991. Bola založená jednorazovo podľa ustanovenia § 25 zákona č.104/90 Zb.

Táto spoločnosť má hlavný závod v Mladej Boleslavy, pobočné závody v Kvasinách a Vrchlabí, ale i odštiepné závody ako Stredné odborné učilište strojárenské, Odborné učilište, Stredná odborná škola špecialistov a manažérov a Vyššia odborná škola priemyslových obchodníkov so sídlom taktiež v Mladej Boleslavy.

Automobily Škoda sú vyrábané i v zahraničí a to najmä na Ukrajine, v Indii, Bosne a Hercegovine, Kazachstane, Číne a v Rusku. V súčasnosti sa najviac vozidiel za rok vyrába v ukrajinskom Solomonovu a indickom Aurangabadu. Vozy Škoda sa pre zahraničné montážne závody pripravujú a balia v tzv. montážnych setoch SKD, MKD alebo CKD.

Okrem už spomínanej hlavnej činnosti, sa podnik zaoberá aj vedľajšími činnosťami ako hostinská činnosť, opravy motorových vozidiel, poskytovanie telekomunikačných služieb, colná motorová doprava nákladná, sprostredkovanie služieb a mnohé ďalšie.

4.1.2 História

Začiatkom mesiaca december v roku 1895 začali mechanik Václav Laurin a kníhkupec Václav Klement, vyrábať vlastné pojazdné kolá. V nacionálne vypätej dobe koncom 19. storočia bola vlastenecky pomenovaná Slavia. Za niekoľko rokov mohol podnik Laurin & Klement zahájiť výrobu motocyklov, ktorá bola sprevádzaná úspechmi v medzinárodných súťažiach. Po prvých pokusoch na prelome storočia prešli Laurin a Klement v roku 1905 postupne na výrobu automobilov.

Prvý automobil Voiturette a bol rovnako ako motocykli predajným úspechom a neskôr sa stal symbolom českého veteránu. Firme tak zaistil stabilné postavenie na rozvíjajúcom sa medzinárodnom trhu vozidiel. Vedľa ostatných podnikov prispel Laurin & Klement veľkou mierou k tomu, že sa Kráľovstvo české stalo najsilnejšou hospodárskou a priemyselnou časťou dunajskej monarchie. Produkcia sa podstatne rozšírila a prekročila rámec rodinného podniku, a tak v roku 1907 uskutočnili jeho zakladatelia premenu na akciovú spoločnosť, ktorá priniesla prvú internacionalizáciu. Závod sa postupne rozrastal a po roku 1914 sa musel takisto zúčastniť vojnovnej výroby.

V dvadsiatych rokoch bolo potrebné zlúčenie podniku so silným priemyslovým partnerom, aby sa firma mohla udržať na trhu a tak modernizovať výrobu, ktorá vtedy zahŕňala vedľa okrem osobných vozidiel taktiež i rôzne typy nákladných vozidiel, autobusy, letecké motory a poľnohospodárske stroje. V roku 1925 tak došlo k zlúčeniu s podnikom Škoda Plzeň, čo znamenalo koniec značky Laurin & Klement. Ale už koncom roku 1930 sa produkcia automobilov v rámci koncernu Škoda opäť vydělila ako samostatná Akciová spoločnosť pre automobilový priemysel (ASAP), ktorej sa po svetovej hospodárskej kríze podarilo uspieť na medzinárodnom automobilovom trhu modelom Škoda Popular.

Obdobie nemeckej okupácie predstavuje podstatný medzník v histórii podniku, ktorý sa stal súčasťou hospodárskeho systému nemeckej Ríše. Výrobný program bol preto okamžite obmedzený a výroba sa orientovala predovšetkým na potreby Nemecka. Po 2. svetovej vojne bola spoločnosť v rámci socializácie premenená na národný podnik s označením AZNP Škoda.

Československé hospodárstvo povojnovej socialistickej doby, vychádzajúce z tradičných výrobných postupov a úspešnej minulosti, si cez zásahy plánovaného hospodárstva a iných obmedzujúcich opatrení podržalo relatívne dobrý štandard, ktorý bol spochybnený až nástupom nových technológií v západnom svete na konci šesťdesiatych rokov. Začiatkom sedemdesiatych rokov hospodársky systém stagnoval. Táto stagnácia poznamenala tiež mladoboleslavské automobilové závody, a to i napriek jej vedúcemu postaveniu na východoeurópskom trhu. Až výroba so zavedením modelovej rady Škoda Favorit zaznamenala prelom v roku 1987.

Po politickom prevrate v roku 1989 začala vláda Československej republiky a vedenie firmy Mladěj Boleslavy hľadať silného zahraničného partnera v podmienkach tržného hospodárstva. Tento partner by zaistil svojimi skúsenosťami a investíciami medzinárodnú konkurencieschopnosť. V decembri 1990 sa vláda rozhodla pre spoluprácu s nemeckým koncernom Volkswagen. Spoločný podnik Škoda automobilová a.s. zahájila svoju činnosť 16. Apríla 1991. Tento podnik sa stal vedľa firiem VW, Audi a Seat štvrtou značkou koncernu.

4.2 Horizontálna analýza súvahy a výkazu zisku a straty

V tejto kapitole je použitá horizontálna analýza na vybrané položky súvahy a výkazu zisku a straty. Analýza bola prevedená prostredníctvom vlastných výpočtov, na základe údajov účtovných výkazov pre roky 2005 - 2009 daného podniku.

4.2.1 Horizontálna analýza súvahy

Horizontálna analýza je vyjadrená percentuálne, ale i v absolútnych hodnotách a výpočty sú prevádzané s použitím vzorcov (2.1) a (2.2).

Analýza ukazuje o koľko percent alebo jednotiek, sa vybraná položka daného obdobia zmenila oproti položke minulého obdobia. Konkrétny rozbor horizontálnej analýzy súvahy je vyjadrený v nasledujúcich tabuľkách, Tab. 4.1 a Tab. 4.2. Pre lepšie znázornenie jednotlivých položiek sú použité Obrázky 4.1 a 4.2.

Tab. 4.1 Horizontálna analýza aktív

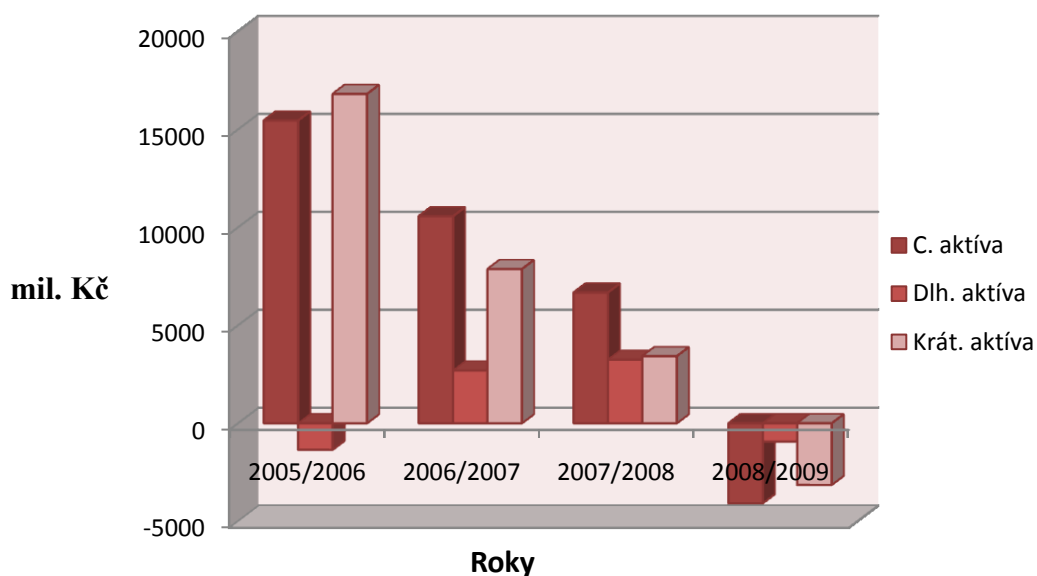
	Relatívna zmena v %				Absolútna zmena v mil. Kč			
	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
Aktíva celkom	117,22	110,05	105,77	96,67	15457,00	10569,00	6675,00	-4080,00
Dlhodobé aktíva	97,56	104,99	105,73	98,44	-1354,00	2697,00	3250,00	-934,00
Dlhodobý nehmotný majetok	101,07	105,15	99,10	94,03	141,00	688,00	-127,00	-831,00
Dlhodobý hmotný majetok	96,00	103,49	105,71	100,74	-1657,00	1388,00	2351,00	323,00
Dlhodobý finančný majetok	121,66	168,24	167,02	83,34	162,00	621,00	1026,00	-426,00
Krátkodobé aktíva	148,97	115,39	105,80	94,96	16811,00	7872,00	3425,00	-3146,00
Zásoby	99,82	110,57	111,76	77,13	-22,00	1295,00	1593,00	-3461,00
Celkové pohľadávky	164,63	114,23	108,43	61,93	13497,00	4891,00	3310,00	-16212,00
Krátkodobý finančný majetok	383,67	137,37	76,15	450,15	3336,00	1686,00	-1478,00	16527,00

Zdroj: Vlastné výpočty

Celkové aktíva mali v rokoch 2005 – 2008 rastúcu tendenciu. Priaznivý vývoj majetku podniku vystriedal v roku 2009 prudký pokles. Táto negatívna zmena v relatívnom

vyjadrení predstavuje až 96,67%. Ako je možné vidieť z Tab. 4.1, v tomto roku poklesli dlhodobé ale najmä krátkodobé aktíva. Najvýraznejšia zmena je zaznamenaná u pohľadávok, ktoré v absolútnom vyjadrení klesli až o 16212 mil. Kč, v dôsledku veľkého zníženia pohľadávok z obchodných vzťahov. Podniku boli splatené takmer všetky pohľadávky, ktoré mal voči svojim odberateľom, čo sa prejavilo na bankovom účte. Ako následok tohto zníženia pohľadávok bolo zvýšenie krátkodobého finančného majetku, ktorý bol vložený na bankový účet. Ďalší výrazný pokles zapríčinili znižujúce sa zásoby v podniku. Keďže v roku 2009 pokračoval rast cien výrobných surovín, podnik Škoda Auto, a.s. svoju výrobu obmedzil čo sa prejavilo na klesajúcich tržbách. Ale naopak, dodávky automobilov zákazníkom vzrástli, čím sa výrazne znížili zásoby daného podniku.

Obr. 4.1 Horizontálna analýza aktív

Zdroj: Vlastné výpočty

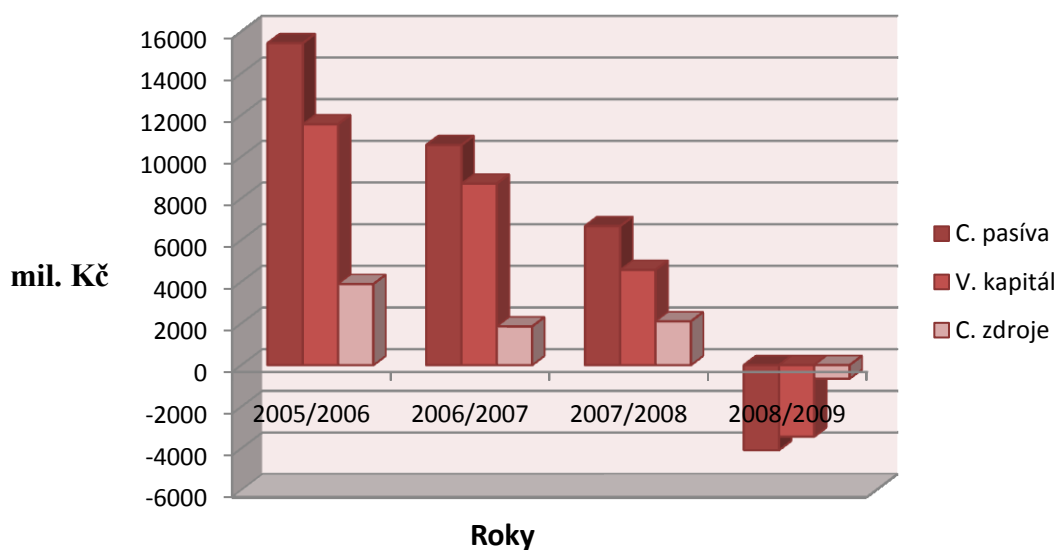
Tab. 4.2 Horizontálna analýza pasív

	<i>Relatívna zmena v %</i>				<i>Absolútna zmena v mil. Kč</i>			
	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
Pasíva celkom	117,22	110,05	105,77	96,67	15457,00	10569,00	6675,00	-4080,00
Vlastný kapitál	124,73	114,94	106,82	95,21	11564,00	8713,00	4574,00	-3428,00
Základný kapitál	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondy	140,73	121,70	109,39	93,51	11566,00	8670,00	4567,00	-3454,00
VH bežného účtovného obdobia	140,15	144,48	67,69	32,00	3169,00	4920,00	-5164,00	-7356,00
VH minulých rokov	138,18	114,20	106,28	94,83	11042,00	5673,00	2865,00	-2506,00
Cudzie zdroje	109,05	103,96	104,31	98,72	3893,00	1856,00	2101,00	-652,00
Dlhodobé záväzky	95,79	113,36	98,23	98,85	-540,00	1643,00	-247,00	-158,00
Krátkodobé záväzky	114,70	100,62	106,75	98,67	4433,00	213,00	2348,00	-494,00

Zdroj: Vlastné výpočty

U celkových pasív môžeme rovnako ako u aktív zaznamenať v rokoch 2005 – 2008 postupný nárast a v roku 2009 ich pokles. Na štruktúre pasív sa väčšou mierou podieľajú vlastné zdroje podniku. Najvýznamnejšou zložkou vlastných zdrojov predstavujú odvody peňažných prostriedkov do fondov, ktoré v tomto roku značne klesli. Ďalšou výraznou položkou vlastných zdrojov predstavuje VH bežného účtovného obdobia, ktorý v roku 2009 absolútne klesol až o 7356 mil. Kč. Jeho pokles bol zaznamenaný už aj v roku 2008, v ktorom začala globálna finančná kríza. Podnik sa nachádzal v ekonomickej recesii, aby tieto neistoty dokázal prežiť, svoju výrobu výrazne znížil a tá prebiehala len štyri dni v týždni, čím klesol plán výroby o 130 tis. automobilov. Dokonca ju na nejaký čas úplne zastavil, čo za následok prinieslo i prepustenie zamestnancov vo veľkosti 3%. I keď mal podnik dlhodobé bankové úvery v roku 2009 o mnoho vyššie ako v iných rokoch, cudzie zdroje zaznamenávajú pokles kvôli zníženiu krátkodobých záväzkov, ktoré absolútne klesli o 494 mil. Kč.

Obr. 4.2 Horizontálna analýza pasív

Zdroj: Vlastné výpočty

4.2.2 Horizontálna analýza výkazu zisku a straty

Vypočítané hodnoty daných položiek, ktoré sú zobrazené v nasledujúcej tabuľke Tab. 4.3, boli zistené horizontálnou analýzou prostredníctvom vlastných výpočtov. Na Obrázku 4.3 je absolútna zmena niektorých položiek zaznamenaná graficky.

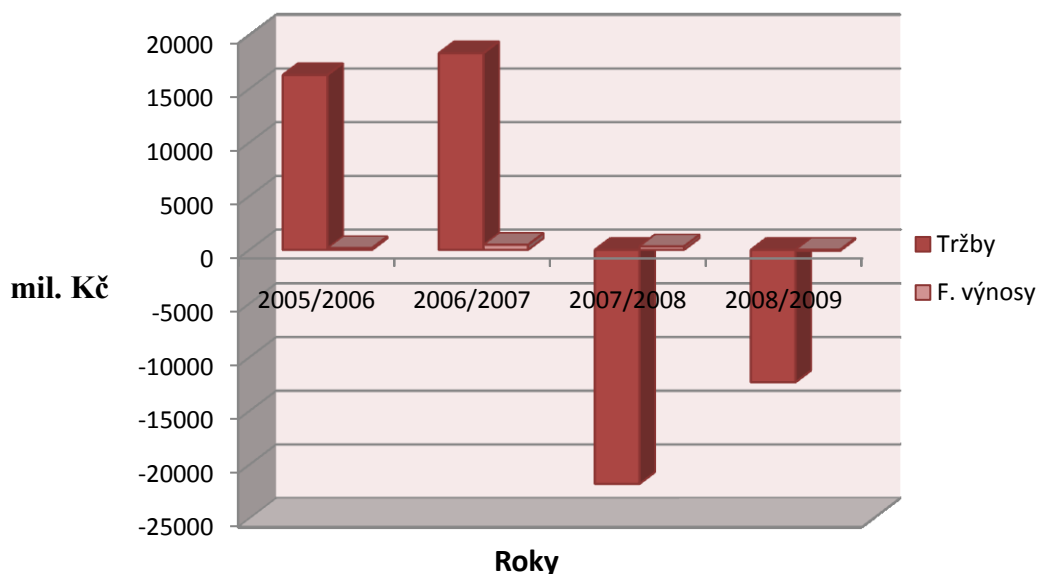
Tab. 4.3 Horizontálna analýza výnosov

	Relatívna zmena v %				Absolútna zmena v mil. Kč			
	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
Tržby	108,69	108,99	90,19	93,84	16277,00	18308,00	-21785,00	-12324,00
Ostatné provozné výnosy	117,88	92,02	202,06	89,98	720,00	-379,00	4458,00	-884,00
Finančné výnosy celkom:	133,61	172,52	128,80	93,78	162,00	467,00	320,00	-89,00
Úrokové výnosy	108,24	213,99	123,27	47,82	37,00	554,00	242,00	-669,00
Kurzové zisky	0,00	130,30	302,33	361,54	33,00	10,00	87,00	340,00
Ostatné finančné výnosy	12,12	700,00	67,86	1363,16	-29,00	24,00	-9,00	240,00

Zdroj: Vlastné výpočty

Z Tab. 4.3 môžeme vidieť, že na celkové výnosy má najväčší vplyv položka tržby. Do roku 2007 mali pozitívny vývoj, ale v roku 2008 sa tržby podniku omnoho znížili, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 21785 mil. Kč. Pokles bol spôsobený útlmom poptávky po automobiloch, čím podnik musel zredukovať svoj výrobný program a na nejaký čas úplne pozastavil výrobu. Podnik Škoda Auto, a.s. je však veľká stabilná firma, ktorá sa snažila nepodľahnúť existujúcej finančnej kríze a udržať si svoj výsledok hospodárenia na prijateľnej úrovni. Toto zabezpečila otvorením novej budovy koncernu Volkswagen a taktiež rozvíjala trh v Číne a Rusku, ale i Technologického centra v Mladej Boleslavy. Preto pokles tržieb nebol tak výrazný. Finančná kríza bola však veľmi silná a postihla celú ekonomiku, preto znižovanie tržieb pokračovalo aj v roku 2009. Kedy bola opäť pozastavená výroba, kvôli poklesu objednávky z Nemecka, v ktorom práve skončila šrotová prémia. Ďalšou položkou, ktorá ovplyvnila vývoj výnosov sú úrokové výnosy, ktoré mali v rokoch 2005 – 2008 rastúci trend, no v roku 2009 nastal ich pokles. Ten bol zapríčinený splatením pohľadávok, ktoré mal podnik voči svojim odberateľom.

Obr. 4.3 Horizontálna analýza výnosov

Zdroj: Vlastné výpočty

Tab. 4.4 zaznamenáva údaje zistené horizontálnou analýzou nákladov. Na Obrázku 4.4 je znázornená absolútna zmena.

Tab. 4.4 Horizontálna analýza nákladov

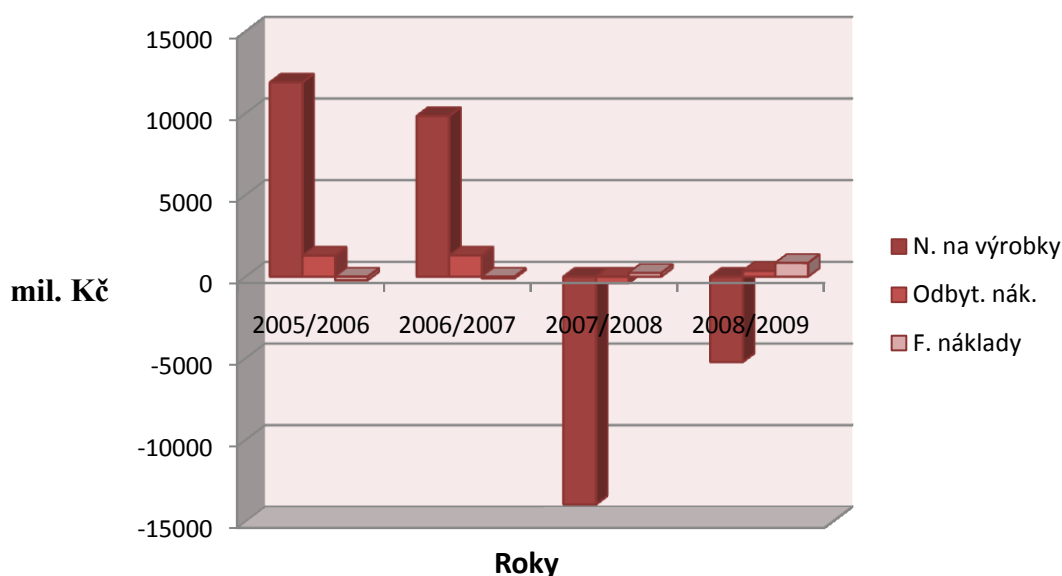
	<i>Relatívna zmena v %</i>				<i>Absolútna zmena v mil. Kč</i>			
	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
Náklady na výrobky a tovar	107,27	105,60	92,48	96,95	11898,00	9838,00	-13951,00	-5227,00
Odbytové náklady	112,18	110,90	96,99	102,73	1292,00	1298,00	-397,00	349,00
Správne náklady	97,58	117,28	112,00	102,42	-89,00	620,00	505,00	114,00
Ostatné provozné náklady	106,10	137,01	173,04	88,22	154,00	991,00	2680,00	-748,00
Finančné náklady celkom:	82,58	89,69	124,36	171,86	-221,00	-108,00	229,00	840,00
Úrokové náklady	69,74	95,59	111,65	61,09	-374,00	-38,00	96,00	-358,00
Kurzové straty	0,00	178,46	152,59	526,55	65,00	51,00	61,00	755,00
Ostatné finančné náklady	0,00	0,00	0,00	715,28	-33,00	0,00	72,00	443,00
Daň z príjmu za bežnú činnosť	143,85	123,66	65,96	48,48	956,00	742,00	-1320,00	-1318,00
Odpisy majetku	89,76	93,13	93,27	111,25	-1437,00	-865,00	-789,00	1230,00

Zdroj: Vlastné výpočty

Z vypočítaných hodnôt, zistených horizontálnou metódou, môžeme pozorovať medziročný vývoj nákladov za sledované obdobie. Je dôležité, že náklady ani v jednom roku neprevyšovali výnosy, čím podnik dosahuje zisk. Najvýznamnejšou položkou tvoria náklady na predaný tovar a výrobky. Rok 2007 je pre podnik najlepším rokom v celej jeho histórii. Vďaka zavedeniu nového vozu Škoda Fabia Combi, rozšíreniu a modernizácie závodov Mladá Boleslav, Vrchlabí, Kvasiny, ale i v zahraničí sa rekordne zvýšila výroba automobilov. Vysoká kvalita a prijateľná cena zvýšila poptávku po automobiloch, čím v podniku stúpili tržby. V dôsledku navýšenia tržieb rovnako vzrástli i náklady na predaj

tovaru a výrobkov. Od roku 2008 sa tieto náklady znižovali v dôsledku poklesu tržieb, čo vyvolalo hlavne pozastavenie alebo obmedzenie výroby. Rovnaký vývoj nastal aj u odbytových nákladov. Výrazným nákladom pre podnik predstavujú taktiež odpisy majetku, ktoré mali od roku 2005 klesajúcu tendenciu. Pokles nastal pravdepodobne kvôli znižujúcemu sa množstvu odpisovaného dlhodobého hmotného majetku a časovým posunom medzi zaradením majetku do užívania a jeho odpisovaním.

Obr. 4.4 Horizontálna analýza nákladov

Zdroj: Vlastné výpočty

4.3 Vertikálna analýza súvahy a výkazu zisku a straty

Nasledujúca kapitola je venovaná vertikálnej analýze súvahy a výkazu zisku a straty. Výpočty boli uskutočnené prostredníctvom vzorca (2.3).

4.3.1 Vertikálna analýza súvahy

Pri vertikálnej analýze súvahy sú za základ stanovené celkové aktíva a pomocou nich je zisťovaný percentuálny podiel každej položky súvahy na tomto základe. Výsledné hodnoty zistené prostredníctvom už spomínanej analýzy sú zobrazené v Tab.4.5 a Tab. 4.6. Pre lepšie znázornenie sú výsledky zaznamenané i na Obrázkoch 4.5 a 4.6.

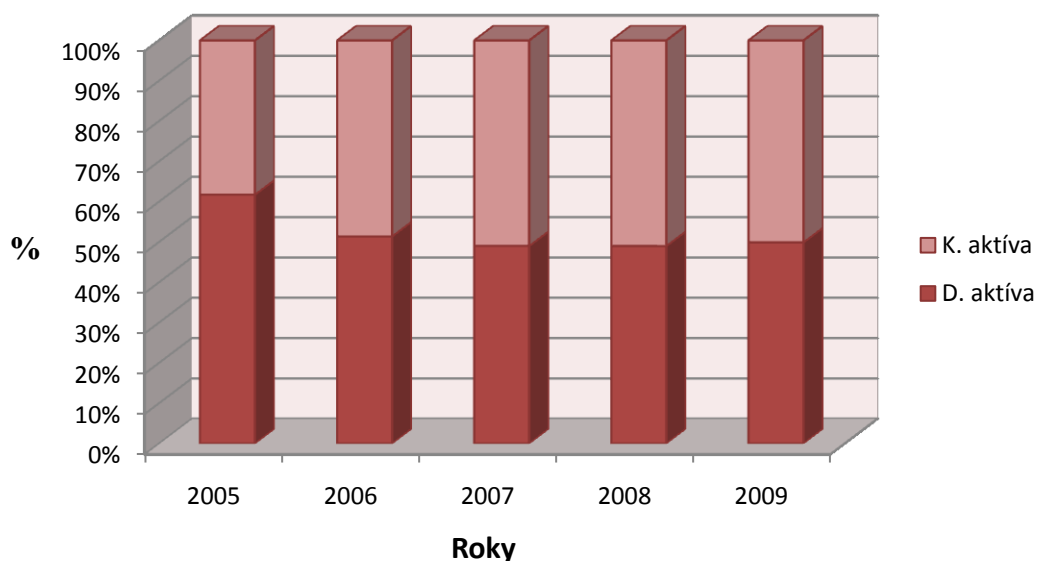
Tab.4.5 Vertikálna analýza aktív

	2005	2006	2007	2008	2009
Aktíva celkom	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dlhodobé aktíva	61,75%	51,39%	49,03%	49,01%	49,91%
Dlhodobý nehmotný majetok	14,72%	12,69%	12,13%	11,36%	11,05%
Dlhodobý hmotný majetok	46,20%	37,84%	35,58%	35,56%	37,06%
Dlhodobý finančný majetok	0,83%	0,86%	1,32%	2,09%	1,80%
Krátkodobé aktíva	38,25%	48,61%	50,97%	50,99%	50,09%
Zásoby	13,67%	11,64%	11,70%	12,36%	9,86%
Celkové pohľadávky	23,27%	32,68%	33,92%	34,77%	22,28%
Krátkodobý finančný majetok	1,31%	4,29%	5,35%	3,85%	17,95%

Zdroj: Vlastné výpočty

Z Tab. 4.5 je možné sledovať, že v prvých dvoch rokoch mali najväčší podiel na majetku podniku dlhodobé aktíva. Tento vysoký podiel dlhodobých aktív bol spôsobený najmä dlhodobým finančným majetkom, a to konkrétne dlhodobými investíciami v pridružených spoločnostiach. Podnik Škoda Auto, a.s. v roku 2005 poskytla vysoké investície v hodnote 6,3 mld. Kč na rozšírenie výrobného závodu Kvasiny a taktiež investovala do Technologického centra Česana v hodnote 1,2 mld. Kč. S rozšírením závodu súvisí jednak zvýšenie voľných pracovných miest ale najmä nákup dlhodobého majetku, predovšetkým strojných zariadení a podobne, ktoré rovnako navýšili podiel dlhodobých aktív na celkových aktívach. V nasledujúcich troch rokoch prevyšovali krátkodobé aktíva. Z nich majú najvýraznejší podiel pohľadávky, ktoré zaznamenávajú postupný rast, ale v roku 2009 došlo k ich výraznému poklesu. Tento pokles spôsobila ich úhrada od odberateľov. Splatené pohľadávky sa pripísali na bankový účet podniku, čím sa zvýšil krátkodobý finančný majetok. Ďalším dôvodom poklesu krátkodobých pohľadávok bolo vďaka využívaniu služieb faktoringových spoločností ako nástroj riadenia peňažných tokov.

Obr. 4.5 Vertikálna analýza aktív

Zdroj: Vlastné výpočty

Tab. 4.6 zobrazuje percentuálne podiely jednotlivých položiek na stanovenom základe, ktorým sú celkové pasíva.

Tab.4.6 Vertikálna analýza pasív

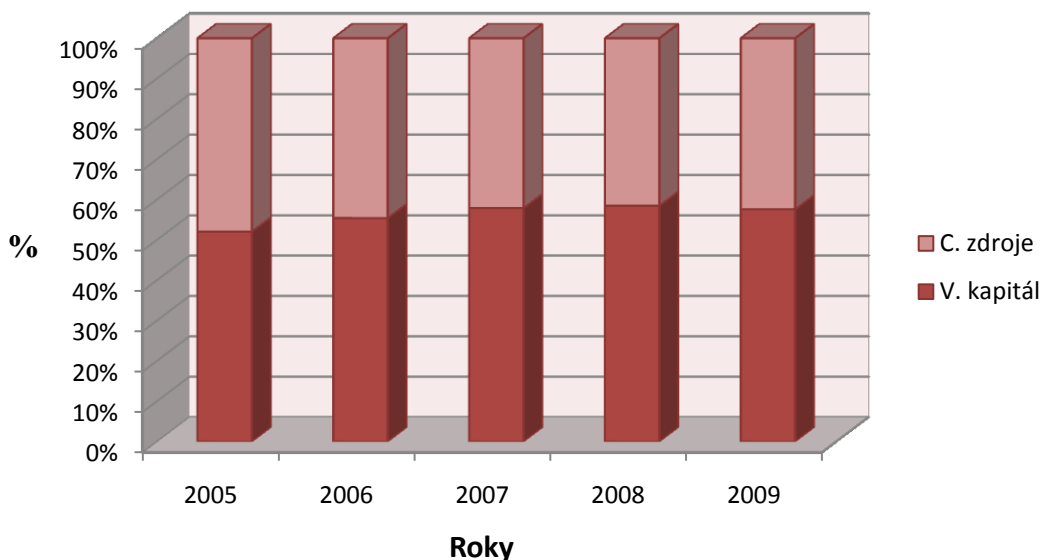
	2005	2006	2007	2008	2009
Pasíva celkom	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastný kapitál	52,09%	55,43%	57,90%	58,48%	57,60%
Základný kapitál	18,62%	15,88%	14,43%	13,64%	14,12%
Fondy	31,64%	37,98%	42,00%	43,44%	42,02%
VH minulých rokov	32,22%	37,98%	39,41%	39,61%	38,85%
VH bežného hospodárskeho obdobia	8,79%	10,51%	13,80%	8,83%	2,92%
Cudzie zdroje	47,91%	44,57%	42,10%	41,52%	42,40%
Dlhodobé záväzky	14,30%	11,69%	12,04%	11,18%	11,43%
Krátkodobé záväzky	33,60%	32,88%	30,06%	30,34%	30,97%

Zdroj: Vlastné výpočty

Ako je možné vyčítať z Tab. 4.6, vlastný kapitál zaberá podstatnú časť z celkových pasív. V rokoch 2005 – 2008 sa v podniku vyvíjal pozitívne, kvôli jeho rastúcemu podielu na celkových pasívach. Najväčší podiel na majetkovej štruktúre mal v roku 2008, kedy bol vo výške 58,48%. To bolo spôsobené tým, že podnik vkladal veľkú časť zo svojho zisku do

fondov. Ďalšou výraznou položkou je VH minulých rokov, čo znamená hlavne rok 2007. Tento rok bol pre podnik najlepší v celej jeho histórii, čo sa prejavilo na VH. V tomto roku zaznamenal podnik rekordnú výrobu, jednak rozšírením závodov, ale i zavedením nového vozu Škoda na trh. Prevrat však nastal v roku 2009, v ktorom jeho podiel klesol na 57,60%. Tento pokles bol spôsobený najmä nízkym VH bežného hospodárskeho obdobia zapríčineného existujúcou finančnou krízou, pri ktorej musel podnik obmedziť svoju výrobu. Cudzie zdroje majú klesajúcu tendenciu. Dlhodobé i krátkodobé záväzky sa medziročne znižujú, čo pravdepodobne spôsobilo, že si firma vystačí so svojimi vlastnými zdrojmi. V roku 2005 boli záväzky najvyššie, pravdepodobne v dôsledku vysokých investícií do zavádzania závodov pričom bolo nutné, aby si podnik vzal úver.

Obr. 4.6 Vertikálna analýza pasív

Zdroj: Vlastné výpočty

4.3.2 Vertikálna analýza výkazu zisku a straty

V tejto časti je spracovaná vertikálna analýza výkazu zisku a straty. Výpočty sú uvedené v Tab. 4.7 a v Tab. 4.8. Grafické zobrazenie výpočtov sa nachádza na Obrázkoch 4.7 a 4.8.

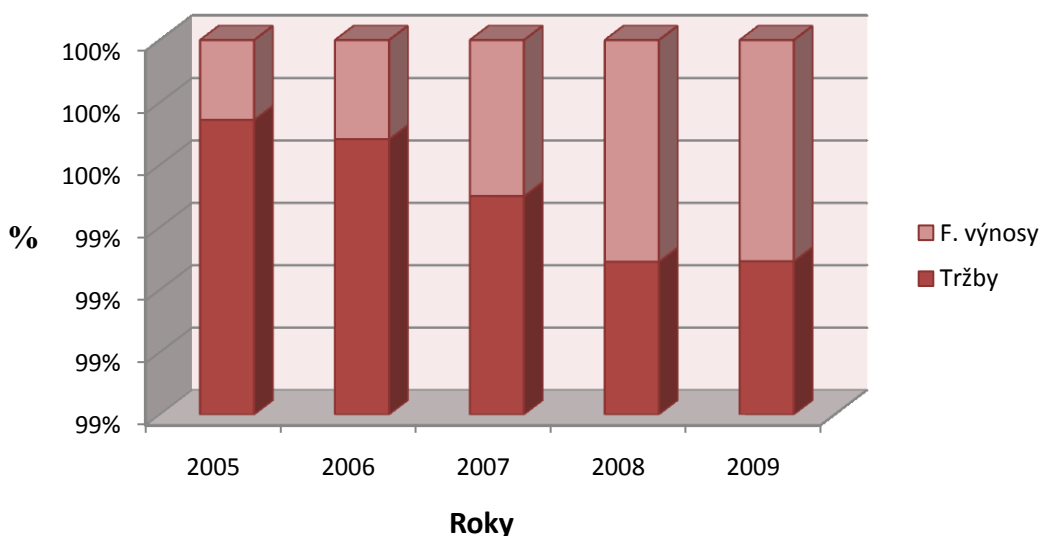
Tab.4.7 Vertikálna analýza výnosov

	2005	2006	2007	2008	2009
Tržby	97,65%	97,42%	97,59%	95,13%	95,29%
Ostatné prevádzkové výnosy	2,10%	2,27%	1,92%	4,19%	4,03%
Finančné výnosy celkom:	0,25%	0,31%	0,49%	0,68%	0,68%
Úrokové výnosy	0,23%	0,23%	0,46%	0,61%	0,31%
Kurzové zisky	0,00%	0,02%	0,02%	0,06%	0,24%
Ostatné finančné výnosy	0,02%	0,00%	0,01%	0,01%	0,13%
Výnosy celkom	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Vlastné výpočty

Najväčší podiel na výnosoch tvoria tržby, čo môžeme sledovať v Tab.4.7. V rokoch 2005 a 2007 tvorili najväčší podiel na celkových výnosoch. V týchto rokoch podnik uskutočnil výrazne zmeny, ktoré prispeli k navýšeniu tržieb. Okrem rozširovania a modernizácie svojich závodov v českej republike ale i v zahraničí, zaviedol na trh i množstvo nových modelov automobilov, ktoré mali vďaka vysokej kvalite a vhodnej cene u zákazníkov veľký ohlas. Dopyt po týchto vozoch neustále stúpal, takže dodávky pre zákazníkov rástli. V nasledujúcich rokoch je viditeľný pokles tržieb. Nastupujúca finančná kríza spôsobila rast cien výrobných surovín, klesol dopyt po výrobkoch hlavne z Nemecka, podnik výrazne znížil svoju výrobu a to zapríčinilo zníženie tržieb. Finančné výnosy nie sú príliš viditeľné, ani v jednom roku nepresiahli 1%. Najväčší podiel tvoria úrokové výnosy, ktoré plynú pravdepodobne z pohľadávok z obchodných vzťahov.

Obr. 4.7 Vertikálna analýza výnosov

Zdroj: Vlastné výpočty

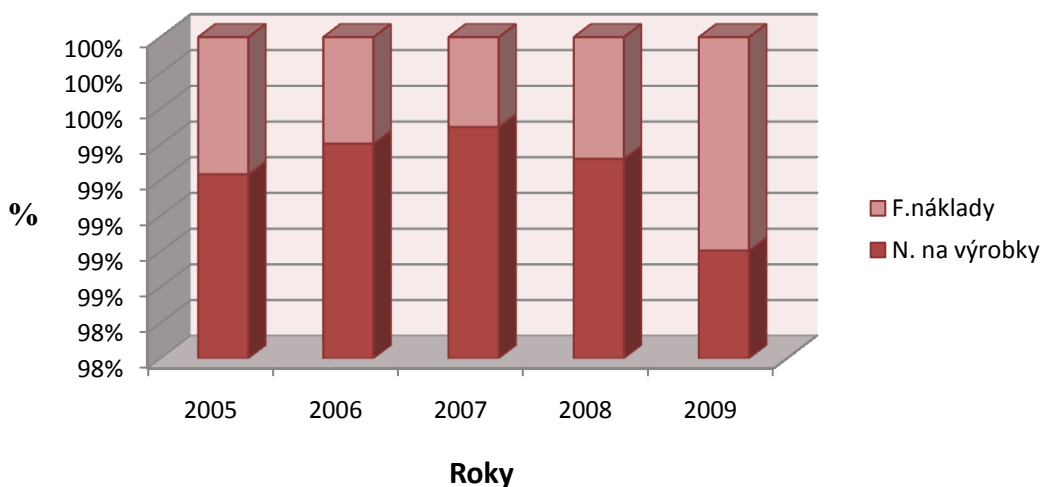
Tab.4.8 Vertikálna analýza nákladov

	2005	2006	2007	2008	2009
Náklady na výrobky a tovar	82,69%	83,41%	83,14%	81,66%	81,01%
Odbytové náklady	5,36%	5,65%	5,92%	6,10%	6,41%
Správne náklady	1,86%	1,70%	1,89%	2,24%	2,35%
Ostatné prevádzkové náklady	1,27%	1,27%	1,64%	3,02%	2,73%
Finančné náklady celkom:	0,64%	0,50%	0,42%	0,56%	0,98%
Úrokové náklady	0,62%	0,41%	0,37%	0,44%	0,27%
Kurzové straty	0,00%	0,03%	0,05%	0,08%	0,45%
Ostatné finančné náklady	0,02%	0,00%	0,00%	0,03%	0,25%
Daň z príjmu za bežnú činnosť	1,10%	1,49%	1,74%	1,22%	0,60%
Odpisy majetku	7,08%	5,98%	5,26%	5,21%	5,93%
Náklady celkom	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: Vlastné výpočty

Najdôležitejšou položkou predstavujú náklady na výrobky a tovar. Počas všetkých rokoch sa ich podiel nachádza nad 81%. Ďalšou výraznou zložkou nákladov podniku sú odbytové náklady. Ich podiel sa na celkových nákladoch za sledované obdobie vyskytuje v rozmedzí približne 5 až 6%. Medziročne dochádzalo iba k ich nárastu. Hlavným dôvodom bol nárast nákladov na marketingovú podporu a reklamu, čo súviselo so zavádzaním nových vozov na trh. Podiel finančných nákladov na celkových nákladoch netvorí ani 1%. Najväčšiu časť finančných nákladov tvoria úrokové náklady, ktoré postupne klesajú. Najvyššej hodnoty dosahovali v roku 2005, kvôli vysokým bankovým úverom, ktoré podnik potreboval na investície pre rozšírenie výroby.

Obr. 4.8 Vertikálna analýza nákladov

Zdroj: Vlastné výpočty

4.4 Pyramídový rozklad ukazovateľa ROE pomocou vybraných metód

Táto podkapitola je venovaná pyramídovému rozkladu ukazovateľa rentability vlastného kapitálu a použitie metódy postupných zmien a logaritmickej metódy. Cieľom je zistiť vplyv čiastkových ukazovateľov na vrcholový ukazovateľ ROE.

Vstupné údaje pre výpočet boli získané z účtovných výkazov. Daný rozklad je uskutočnený pomocou metódy postupných zmien a logaritmickej metódy. V oboch prípadoch bola prevedená prvá i druhá úroveň rozkladu za roky 2005 – 2009.

V Tab. 4.9 sú zaznamenané hodnoty čiastkových ukazovateľov, ktoré sú vypočítané prostredníctvom pyramídového rozkladu ukazovateľa ROE.

Tab. 4.9 Hodnoty čiastkových ukazovateľov ROE (mil. Kč)

<i>Ukazovateľ</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
<i>ROE v %</i>	16,88%	18,97%	23,84%	15,11%	5,08%
<i>ROE</i>	0,1688	0,1897	0,2384	0,1511	0,0508
<i>EAT/T</i>	0,0421	0,0543	0,0720	0,0540	0,0184
<i>T/A</i>	2,0877	1,9357	1,9171	1,6347	1,5870
<i>A/VK</i>	1,9196	1,8040	1,7272	1,7101	1,7362
<i>EAT/EBT</i>	0,7836	0,7991	0,8047	0,8088	0,7363
<i>EBT/EBIT</i>	0,9275	0,9723	1,0038	0,9821	0,7937
<i>EBIT/T</i>	0,0580	0,0717	0,0891	0,0680	0,0315

Zdroj: Vlastné výpočty

4.4.1 Metóda postupných zmien

V tejto časti je pyramídový rozklad uskutočnený pomocou metódy postupných zmien. V nasledujúcich tabuľkách Tab. 4.10 – Tab. 4.13 sú zistené medziročné vplyvy čiastkových ukazovateľov na vrcholový.

Tab. 4.10 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2005 – 2006

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Zmena</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
<i>Čisté ziskové rozpätie</i>	0,0122	4,89	1
<i>Obrátka aktív</i>	-0,1520	-1,58	2
<i>Finančná páka</i>	-0,1156	-1,22	3
<i>Σ</i>	-	2,09	-
<i>Daňová redukcia</i>	0,0155	0,08	6
<i>Úroková redukcia</i>	0,0448	0,21	5
<i>Prevádzková rentabilita</i>	0,0137	1,07	4
<i>Σ</i>	-	1,36	-

Zdroj: Vlastné výpočty

V roku 2005 dosahoval ukazovateľ rentability vlastného kapitálu 16,88% a v nasledujúcom roku mierne vzrástol a to na 18,97%. V prvej úrovni rozkladu malo na jeho vývoj najväčší vplyv čisté ziskové rozpätie, ktoré jeho hodnotu zvyšuje o 4,89%. Vysoká hodnota čistého ziskového rozpätia bola spôsobená priaznivým VH. I napriek tomu, že náklady na predané výrobky hlavne na materiál boli vysoké kvôli celosvetovému nárastu cien vstupov do výroby ako je oceľ a ropa, tržby v danom období boli vysoké. Podnik v tomto roku rozšíril výrobný podnik Kvasiny a rozšíril svoje produktové portfólio, čo má za následok práve toto zvyšovanie tržieb.

Druhá úroveň rozkladu je venovaná rentabilite tržieb, na ktorú majú vplyv takisto tri ukazovatele. Prevádzková rentabilita najvýraznejšie zvýšila hodnotu daného ukazovateľa a takisto má najväčší vplyv na ROE. Tržby sa v danom období zvyšovali vo väčšej miere ako náklady na predané výrobky, čím sa zvyšoval i EBIT.

Tab. 4.11 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2006 – 2007

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Zmena</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
Čisté ziskové rozpätie	0,0177	6,18	1
Obrátka aktív	-0,0186	-0,24	4
Finančná páka	-0,0768	-1,06	3
Σ	-	4,88	
Daňová redukcia	0,0056	0,04	6
Úroková redukcia	0,0315	0,18	5
Prevádzková rentabilita	0,0174	1,41	2
Σ	-	1,63	-

Zdroj: Vlastné výpočty

V tomto období sa ROE medziročne zvýšil z hodnoty 18,97% na 23,84%. Aj tu má na ukazovateľ najväčší vplyv čisté ziskové rozpätie, ktoré ho zvyšuje o 6,18%. Tento čiastkový ukazovateľ je vyšší ako v minulom období. Rok 2007 bol významný pre podnik vysokou výrobou, predajom automobilov, ale i originálnych dielov a príslušenstva, čím získal oveľa väčšie tržby ako v minulom období. I napriek zvyšujúcim sa odbytovým nákladom na podporu reklamy kvôli veľkej konkurencii a na podporu logistiky podniku, pomer nákladov na tržbách sa znižoval a tým podnik zaznamenal vysoký VH. Následne sa to prejavilo i na čistom zisku.

Na druhej úrovni rozkladu má na rentabilitu tržieb, teda i na ROE najväčší vplyv prevádzková rentabilita, ktorá daný ukazovateľ zvyšuje o 1,17%. Daňová redukcia aj

v tomto období najmenej ovplyvňuje veľkosť ukazovateľa. Zvyšuje ho len o štyri stotiny percenta.

Tab. 4.12 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2007 – 2008

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Zmena</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
Čisté ziskové rozpätie	-0,0180	-5,95	1
Obrátka aktív	-0,2824	-2,61	2
Finančná páka	-0,0171	-0,15	5
Σ	-	-8,71	-
Daňová redukcia	0,0040	0,04	6
Úroková redukcia	-0,0218	-0,16	4
Prevádzková rentabilita	-0,0211	-1,68	3
Σ	-	-1,8	-

Zdroj: Vlastné výpočty

Z Tab. 4.12 môžeme vidieť, že ROE v roku 2008 oproti roku 2007 výrazne kleslo a to o 8,73 p.b. Najväčší, i keď záporný vplyv na ROE má čisté ziskové rozpätie. V roku 2008 výrazne klesol ako VH tak i tržby. Narastanie cien výrobných surovín a negatívny vývoj českej koruny voči ostatným menám zapríčinil prehĺbenie hospodárskej recesie. Silná konkurencia a pokles dopytu po výrobkoch spôsobil zníženie tržieb. Podnik bol nútený znížiť výrobu a tak poklesli i náklady na produkciu čo malo za následok pokles VH.

Na druhej úrovni rozkladu vidíme vplyv čiastkových ukazovateľov na vrcholový, ktorým je rentabilita tržieb, ale rovnako i na ROE. Zatiaľ čo daňová redukcia zvyšuje rentabilitu tržieb o 0,04%, tak úroková redukcia a prevádzková rentabilita ju znižujú. V podniku došlo k poklesu výnosnosti z hlavnej činnosti na 1 korunu tržieb.

Tab. 4.13 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2008 – 2009

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Zmena</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
Čisté ziskové rozpätie	-0,0356	-9,96	1
Obrátka aktív	-0,0478	-0,15	5
Finančná páka	0,0261	0,08	6
Σ	-	-10,03	-
Daňová redukcia	-0,0725	-0,48	4
Úroková redukcia	-0,1884	-0,94	3
Prevádzková rentabilita	-0,0365	-2,13	2
Σ	-	-3,55	-

Zdroj: Vlastné výpočty

Ukazovateľ ROE v tomto období opäť klesol. Toto výrazné zníženie zapríčinila nízka hodnota čistého zisku, ktorý klesol o viac ako 312% svojej hodnoty oproti roku 2008. Firma sa po dôsledkoch finančnej krízy nachádza v ekonomickej recesii. Len vďaka flexibilita a ustálenosti podniku dokázal prekonať zníženie tržieb. Kvôli ich poklesu má čisté ziskové rozpätie záporný vplyv na ROE, ktoré ho znížilo až o 9,96%. Ďalej nasleduje obrátka aktív, tá ho znížila o 0,15%. Finančná páka má na rozdiel od dvoch predošlých čiastkových ukazovateľov pozitívny vplyv. Zapojením cudzích zdrojov, ktorých úroková miera je pravdepodobne nižšia ako výnosnosť aktív zvyšuje ROE.

Rentabilitu tržieb najviac znížila prevádzková rentabilita prudkým poklesom odbytu vozov Škoda, čo malo za následok klesajúci trend tržieb podniku.

4.4.2 Logaritmická metóda

Pomocou logaritmickej metódy, ktorá je presnejšia ako metóda postupných zmien, je uskutočnený pyramídový ROE za obdobie 2005 – 2009. Poradie vplyvov v jednotlivých úrovniach rozkladu a obdobiach sa môže líšiť. Výsledné hodnoty sú zobrazené v Tab. 4.14 – Tab. 4.17.

Tab. 4.14 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2005 – 2006

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Index</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
<i>Čisté ziskové rozpätie</i>	1,2895	4,55	1
<i>Obrátka aktív</i>	0,9272	-1,35	2
<i>Finančná páka</i>	0,9398	-1,11	3
Σ	-	2,09	-
<i>Daňová redukcia</i>	1,0198	0,10	6
<i>Úroková redukcia</i>	1,0483	0,23	5
<i>Prevádzková rentabilita</i>	1,2371	1,03	4
Σ	-	1,36	-

Zdroj: Vlastné výpočty

V roku 2006 dosahoval ROE 18,97% a na prvej úrovni rozkladu pôsobilo najviac čisté ziskové rozpätie, ktoré ho zvýšilo o 4,55%. Rast ROE spôsobili hlavne zvyšujúce sa tržby v podniku i celkový VH. Hoci v danom období enormne stúpili ceny vstupov do výroby, taktiež sa zvýšili i odbytové náklady zamerané na podporu reklamy, podnik si však svoj pozitívny vývoj tržieb zachoval vstupom do celokoncernového programu „ForMotion Plus“, ktorý sa zaoberá optimalizačným opatrením v oblasti výrobných nákladov, čím ich redukuje.

V druhej úrovni rozkladu majú všetky čiastkové ukazovatele pozitívny vplyv na vrcholový, ktorým je rentabilita tržieb. To znamená, že daný ukazovateľ sa zvýšil za obdobie 2005 – 2006 o 1,36%.

Tab. 4.15 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2006 – 2007

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Index</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
<i>Čisté ziskové rozpätie</i>	1,3256	6,01	1
<i>Obrátka aktív</i>	0,9904	-0,21	4
<i>Finančná páka</i>	0,9574	-0,93	3
Σ	-	4,87	-
<i>Daňová redukcia</i>	1,0070	0,04	6
<i>Úroková redukcia</i>	1,0741	0,20	5
<i>Prevádzková rentabilita</i>	1,1948	1,38	2
Σ	-	1,62	-

Zdroj: Vlastné výpočty

V tomto období má najväčší vplyv na ROE opäť čisté ziskové rozpätie, ktoré ho zvýšilo o 6,01%. Znova je to spôsobené vysokými tržbami a čistým ziskom. Finančná páka na ROE pôsobí negatívne, čo zapríčinili rastúce cudzie zdroje a ich úroková miera, ktorá bola pravdepodobne vyššia ako výnosnosť aktív, čím použitie tohto cudzieho kapitálu znižuje rentabilitu vlastného kapitálu.

Na druhej úrovni má najväčší vplyv prevádzková rentabilita, ktorá zvýšila produkciu podniku na jenu korunu tržieb až o 1,38.

Tab. 4.16 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2007 – 2008

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Index</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
<i>Čisté ziskové rozpätie</i>	0,7505	-5,48	1
<i>Obrátka aktív</i>	0,8527	-3,04	2
<i>Finančná páka</i>	0,9901	-0,19	4
Σ	-	-8,71	-
<i>Daňová redukcia</i>	1,0050	0,03	6
<i>Úroková redukcia</i>	0,9783	-0,14	5
<i>Prevádzková rentabilita</i>	0,7634	-1,69	3
Σ	-	-1,80	-

Zdroj: Vlastné výpočty

V rokoch 2007 – 2008 ukazovatele znížili ROE o 8,71%. Tento pokles bol zapríčinený znižujúcou sa výrobou v podniku, kvôli poklese dopytu a následným znižovaním tržieb.

Na druhej úrovni rozkladu má najväčší negatívny vplyv prevádzková rentabilita, ktorá oproti minulému obdobiu značne poklesla, kvôli zníženým tržbám v podniku.

Tab. 4.17 Prvá a druhá úroveň rozkladu ROE za roky 2008 – 2009

<i>Ukazovateľ</i>	<i>Index</i>	<i>Abs. vplyv</i>	<i>Poradie</i>
<i>Čisté ziskové rozpätie</i>	0,3410	-9,90	1
<i>Obrátka aktív</i>	0,9708	-0,27	5
<i>Finančná páka</i>	1,0153	0,14	6
Σ	-	-10,03	-
<i>Daňová redukcia</i>	0,9104	-0,31	4
<i>Úroková redukcia</i>	0,8082	-0,70	3
<i>Prevádzková rentabilita</i>	0,7635	-2,55	2
Σ	-	-3,56	-

Zdroj: Vlastné výpočty

Aj v poslednom období sa veľkosť vplyvov v porovnaní s metódou postupných zmien nezmenila. Na prvej úrovni rozkladu sa ROE znížilo o 10,03%, z toho najväčšou mierou za to zodpovedalo čisté ziskové rozpätie. Hlavnou príčinou bola hospodárska kríza, ktorá zasiahla predovšetkým spotrebiteľské trhy. K zníženiu tržieb prispel hlavne nižší odbyt, vyšší podiel predaja automobilov nižších tried a cenové opatrenia na podporu predaja, ktoré boli nutné pre stabilizáciu tržných pozícií.

Na druhej úrovni rozkladu opäť najviac ale zároveň záporne ovplyvnila prevádzková rentabilita.

4.4.3 Porovnanie vybraných metód

Vývoj ROE bol zisťovaný pomocou dvoch vybraných metód, ktorými sú metóda postupných zmien a logaritmická metóda. Z dosiahnutých výsledkov je možné povedať, že u oboch metód sa vplyvy čiastkových ukazovateľov na vrcholový takmer zhodujú, mierne sa líšia iba o pár stotín % v niektorých obdobiach, čo mohlo byť spôsobené napr. iným zaokrúhlením. Za sledované päťročné obdobie je možné povedať, že najväčší vplyv na ROE malo jednoznačne čisté ziskové rozpätie. Svojím pozitívnym alebo negatívnym vplyvom najviac pôsobilo na zmenu tohto ukazovateľa. Podnik Škoda Auto, a.s. je veľmi silná a stabilná firma, ktorá svojou flexibilnou výrobou a ustálenosťou každým rokom zvyšovala svoje možnosti na zvýšenie produkcie. Preto sme od roku 2005 do roku 2007 zaznamenali pozitívny vplyv spôsobený kladným vývojom tržieb a čistého zisku v podniku. Rok 2008 predstavoval pre podnik zlomovým rokom, v dôsledku znižovania výroby, čo bolo dôsledok

poklesu dopytu zo strany odberateľov sa tržby výrazne znížili. Preto čisté ziskové rozpätie malo na ROE negatívny vplyv. Správnym riadením rizík a nákladov podniku však táto firma dokázala prežiť neistoty, ktoré v danom období postihli celú ekonomiku

4.5 Aplikácia vybraných ukazovateľov pomerovej analýzy

Táto časť bakalárskej práce je venovaná zhodnoteniu finančnej analýzy podniku Škoda Auto, a.s. pomocou vybraných ukazovateľov rentability a zadlženosti. Vstupné hodnoty pre výpočty sú čerpané zo súvahy a výkazu zisku a straty daného podniku za roky 2005 – 2009.

4.5.1 Analýza rentability

V tejto kapitole je spracovaná analýza rentability. Ukazovatele rentability vypovedajú o tom, koľko Kč zisku prinesie 1 Kč investovaného kapitálu spoločnosti Škoda Auto, a.s.

Tab. 4.18 Ukazovatele rentability (%)

Ukazovatele v %	Vzorec	Obdobie				
		2005	2006	2007	2008	2009
ROA	(3.1)	12,10	13,88	17,09	11,12	5,00
ROE	(3.2)	16,88	18,97	23,84	15,11	5,08
ROCE	(3.3)	18,22	20,68	24,43	15,97	7,25
ROS	(3.5)	4,21	5,43	7,20	5,40	1,84
RENTABILITA NÁKLADOV	(3.6)	4,34	5,68	7,70	5,50	1,80

Zdroj: Vlastné výpočty

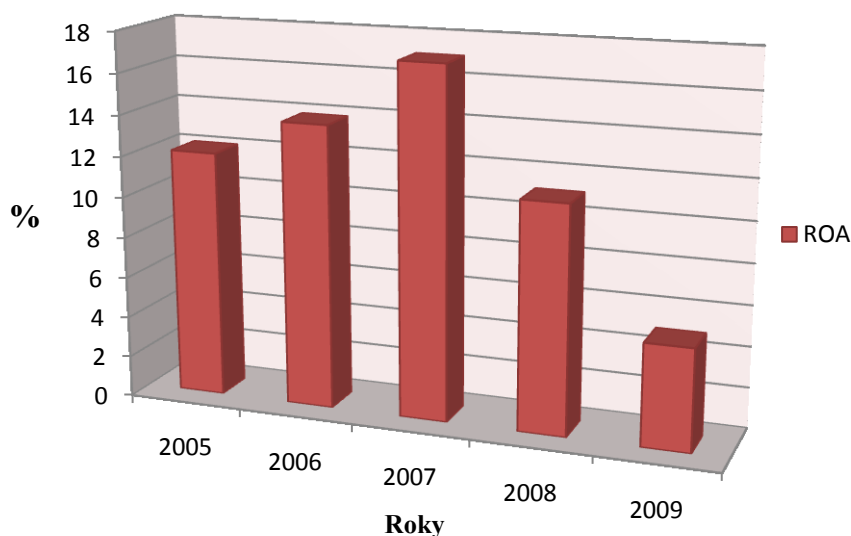
V Tab. 4.18 sú zaznamenané vypočítané hodnoty ukazovateľov rentability. Ako je možné vidieť, všetky ukazovatele dosahujú najvyšších hodnôt v roku 2007 a naopak v roku 2009 sú najnižšie.

Rentabilita aktív ROA

Najvýznamnejším ukazovateľom rentability je ukazovateľ rentability aktív. Jeho hodnota je vypočítaná s použitím vzorca (3.1). Z Obr. 4.9 je možné vyčítať, že daný ukazovateľ stúpal do roku 2007, v ktorom dosiahol najvyššiu hodnotu. Na nárast ROA mal vplyv hlavne stúpajúci prevádzkový VH, ktorý medziročne vzrástol o 5,2 mld. Kč., čo ovplyvnil najmä vývoj zmenných kurzov a to nepretržitým posilňovaním českej koruny voči

zahraničným menám. Tento rok bol výnimočný pre podnik vysokou výrobou a predajom, kvôli zavedeniu nových modelov automobilov na trh a rozšíreniu závodov podniku, čo prinieslo pozitívny rast EBITU. V menšej miere sme zaznamenali i rast aktív v podniku a to hlavne krátkodobých aktív. Dôvodom sú narastajúce krátkodobé pôžičky, ale i zvýšenie pohľadávok z obchodných vzťahov. Ich zvýšenie zapríčinil najmä časový posun vyporiadania pohľadávok predaných faktoringovej spoločnosti a ich následné navýšenie. Od roku 2008 vidíme prudký pokles ROA v dôsledku zníženia EBITU. Prevádzkový VH poklesol hlavne dôsledku zníženia odbytových nákladov, kvôli optimalizácii nákladov na podporu reklamy. Pokles hodnoty bol taktiež zapríčinený poklesom výroby a predaja produktov oproti predošlému obdobiu. V roku 2009 pokles ROA pokračoval v dôsledku zníženia aktív, v ktorých sa znížili hlavne zásoby. Firma obmedzila výrobu a snažila sa o predaj skladových zásob, predovšetkým v dôsledku zavedenia šrotového.

Obr. 4.9 Rentabilita aktív

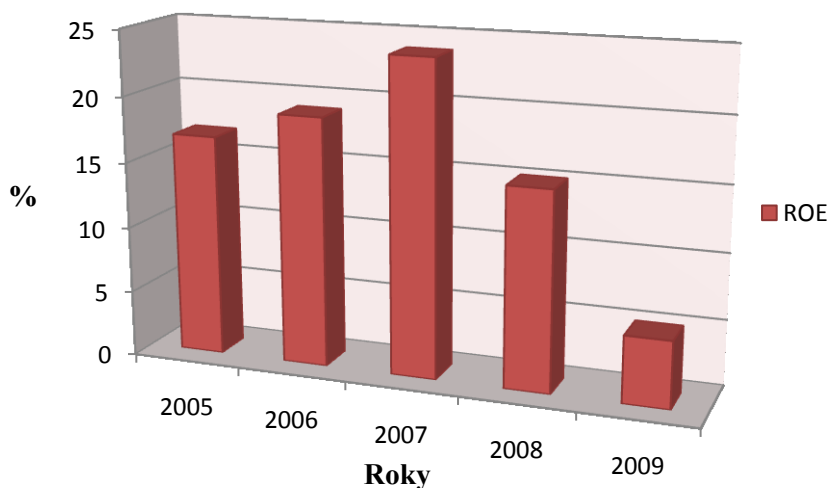
Zdroj: Vlastné výpočty

Rentabilita vlastného kapitálu ROE

Na Obr. 4.10 je možné vidieť, že ukazovateľ do roku 2007 rástol, v ktorom zaznamenal svoj vrchol. Toto stúpanie spôsobil hlavne prudký rast čistého zisku podniku a miernejší nárast VK. Na raste čistého zisku sa podieľajú najmä tržby. V tomto roku podnik zaznamenal zvýšenú výrobu a následný predaj vozov i príslušenstva s dobrou kvalitou a prijateľnou cenou. Ako už bolo spomínané, podnik rozširoval a modernizoval svoje závody v tuzemsku ale i v zahraničí, čím zvyšoval svoje produkčné schopnosti. To sa

následne odrazilo na VH podniku. Vlastný kapitál je charakteristický nižšou dynamikou rastu oproti minulému obdobiu, kvôli výplate dividend materskej spoločnosti Volkswagen International Finance N.V. Rok 2008 priniesol pokles ROE, čo zapríčinilo hlavne zníženie čistého zisku. Začínajúca finančná kríza a silná konkurencia spôsobila pokles objednávok, čím podnik znižuje výrobu na štyri dni v týždni a to vyvolalo pokles tržieb. V roku 2009 pokles ROE pokračoval, podniku Škoda Auto, a.s. bol poskytnutý vysoký úročený dlh, čo malo za následok klesanie úrokovej redukcie, teda i ROE. Pre lepšie zhodnotenie VK by malo platiť pravidlo $ROE > ROA$, čo je v podniku dosiahnuté.

Obr. 4.10 Rentabilita vlastného kapitálu

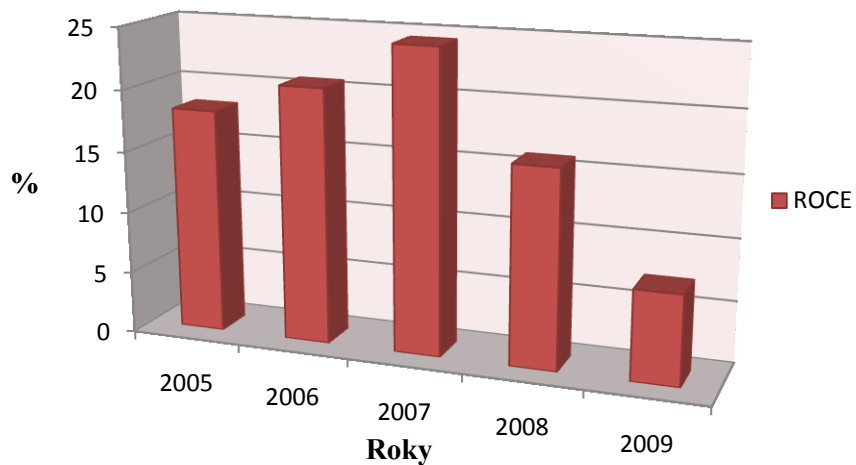

Zdroj: Vlastné výpočty

Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu ROCE

Na nasledujúcom Obr. 4.11 vidíme, že k najvyššiemu zhodnoteniu vlastného kapitálu došlo v roku 2007, kedy ROCE dosahoval 24,43%. Túto vysokú hodnotu zaistil EBIT svojou rekordnou výrobou a obrovským predajom výrobkov. Náklady na predaj rástli s rastom objemu výrobkov ale nie v takej miere ako výnosy z predaja. V roku 2008 a 2009 ukazovateľ klesal, jednak kvôli poklesu EBITU, ale i poklesu VK. Ten sa znížil pre vyporiadanie dividend a zníženie fondov z precenenia finančných derivátov. Dlhodobé finančné záväzky majú na rentabilitu investovaného kapitálu najväčší vplyv a to v dôsledku vysokého úročeného dlhu, ktorý si podnik v roku 2009 vzal.

Obr. 4.11 Rentabilita dlhodobo investovaného kapitálu

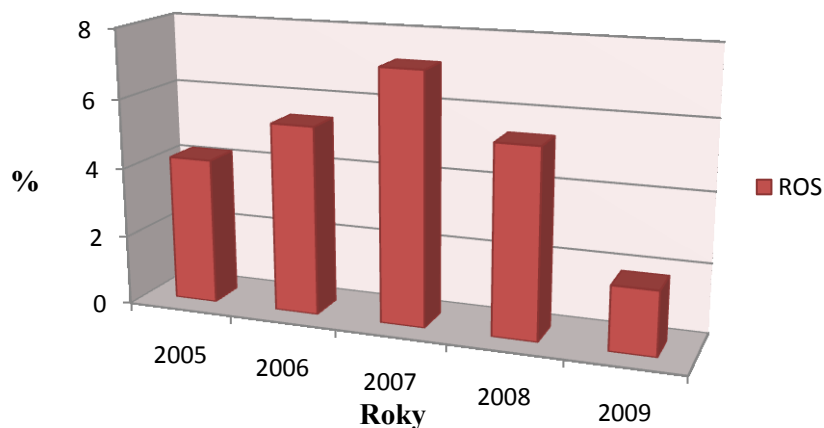

Zdroj: Vlastné výpočty

Rentabilita tržieb ROS

Na Obr. 4.12 vidíme, že hodnoty rentability tržieb sú pomerne nízke, čo poukazuje o nesprávnom riadení firmy. V roku 2007 firma najlepšie hospodárila so svojimi prostriedkami. V tomto roku dosahovala najvyššie tržby v celej jej histórii. Podnik uviedol na trh nový model Škoda Fabia Combi s vysokou kvalitou. Tento produkt priniesol vysoké ocenenie a zvyšujúci sa dopyt. Následkom bol rekordný predaj, ktorý sa navýšil i modernizáciou známeho závodu Mladá Boleslav. Najhorší výsledok bol zistený v roku 2009, v ktorom klesol až o 5,36 percentného bodu. V tomto roku tržby výrazne klesli, rovnako ako i v roku 2008. Kde začínajúcou finančnou krízou nastal útlm dopytu, preto podnik musel zredukovať svoj výrobný program.

Obr. 4.12 Rentabilita tržieb

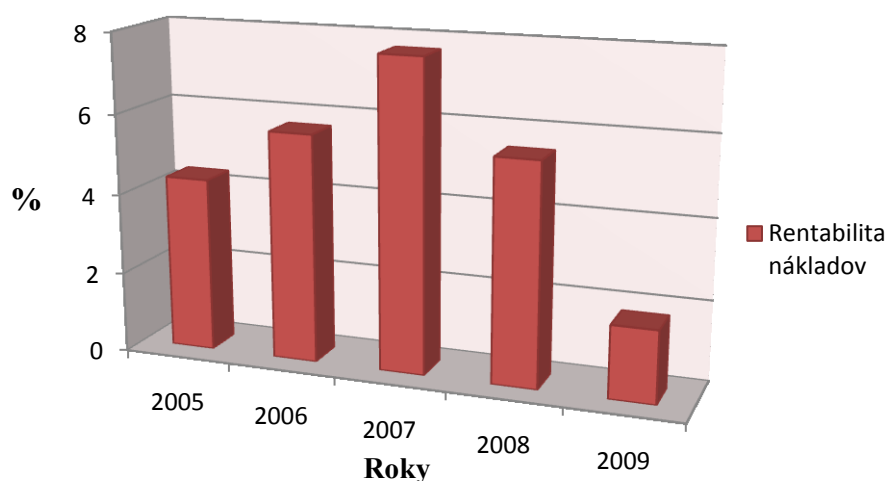

Zdroj: Vlastné výpočty

Rentabilita nákladov

Z Tab. 4.18 sledujeme, že veľkosť rentability nákladov nie je príliš pozitívna, čím zisťujeme nízke percento zisku v jednotlivých rokoch. Vložené náklady podnik najlepšie zhodnotil v roku 2007, v ktorom ukazovateľ predstavoval 7,70%. Naopak, najhoršie zhodnotenie nastalo v roku 2009. Túto skutočnosť spôsobilo jednak výrazne zníženie čistého zisku v dôsledku zápornej hodnoty finančného výsledku hospodárenia, ktorá bola ovplyvnená existujúcou hospodárskou krízou. Zníženie rentability nákladov v roku 2009 výrazným podielom ovplyvnilo zavedenie šrotového. V dôsledku čakania na jeho odsúhlasenie vládou sa výrazne znižuje predaj automobilov, čím klesá čistý zisk daného podniku. Takisto Škoda Auto, a.s. v tomto roku výrazne znížila výrobu motorových vozidiel. Tržby prepadli o vysoké percento, záchranou bol vývoz automobilov do zahraničia, najmä do Nemecka a Číny.

Obr. 4.13 Rentabilita nákladov

Zdroj: Vlastné výpočty

4.5.2 Analýza zadlženosti

Táto kapitola je venovaná analýze zadlženosti. Zistené hodnoty a vývoj všetkých ukazovateľov sú zachytené v Tab. 4.19 a na nasledujúcich obrázkoch.

Tab. 4.19 Ukazovatele zadlženosti

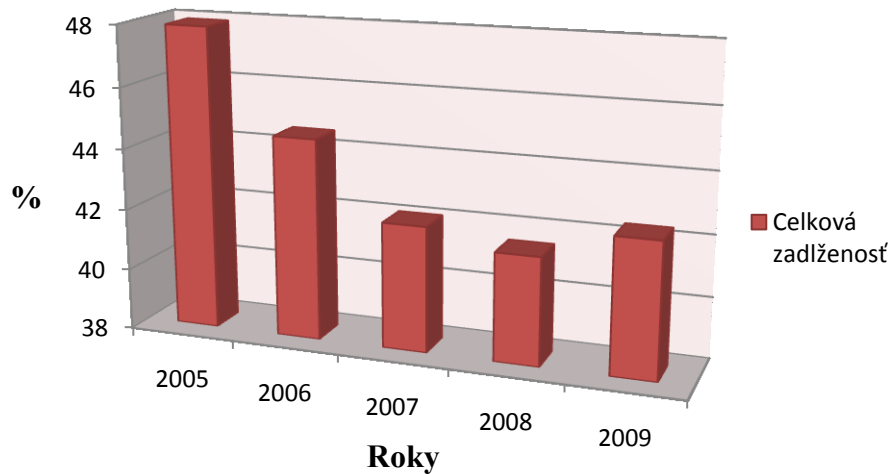
Ukazovatele	Vzorec	Obdobie				
		2005	2006	2007	2008	2009
Ukazovateľ celkovej zadlženosti (%)	(3.7)	47,91	44,57	42,10	41,52	42,40
Podiel VK na Aktivach (%)	(3.8)	52,09	55,43	57,90	58,48	57,60
Majetkový koeficient (finančná páka) (%)	(3.9)	191,96	180,40	172,72	171,01	173,62
Ukazovateľ úrokového krytia	(3.10)	8,79	16,94	24,01	14,80	10,54
Ukazovateľ úrokového zaťaženia (%)	(3.11)	11,38	5,90	4,16	6,75	9,49
Ukazovateľ zadlženosti VK (%)	(3.12)	91,96	80,40	72,72	71,01	73,62

Zdroj: Vlastné výpočty

Celková zadlženosť

Hodnoty tohto ukazovateľa by mali byť čo najnižšie, pričom optimálna veľkosť sa pohybuje okolo 40 – 60%. Podnik Škoda Auto, a.s. túto skutočnosť dokonale spĺňa, takže zadlženosť podniku je primeraná. Na obr. 4.14 môžeme zistiť, že podnik bol najviac zadlžený v roku 2005, kedy zadlženosť tvorila 47,91%. I keď krátkodobé záväzky oproti minulému roku zaznamenali pokles, predovšetkým z dôvodu splatenia nominálnej hodnoty päťročnej emisie dlhopisov vo výške 5 mld. Kč., dlhodobé záväzky sa zvýšili. V danom roku podnik použil vysokú investíciu v hodnote 6,3 mld. Kč na rozšírenie výrobného závodu Kvasiny a taktiež investoval do technologického centra Česana v hodnote 1,2 mld. Kč, preto bol podniku poskytnutý dlhodobý vysoko úročený bankový úver. Aktíva podniku však boli nižšie ako predchádzajúci rok v dôsledku nižšieho prírastku dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, než odpisy zo stávajúceho majetku. V nasledujúcom roku sa celková zadlženosť znížila predovšetkým kvôli medziročnému poklesu dlhodobých záväzkov až o 4,2%. Tento pokles pokračoval aj v nasledujúcich rokoch. V roku 2009 nastal mierny nárast v dôsledku zníženia aktív. Tie sa znížili kvôli vypredaniu zásob v podniku. Investície stúpili v hodnote 386 mil. Kč, ktoré podnik vložil do obnovy výrobných závodov a infraštruktúry.

Obr. 4.14 Celková zadlženosť

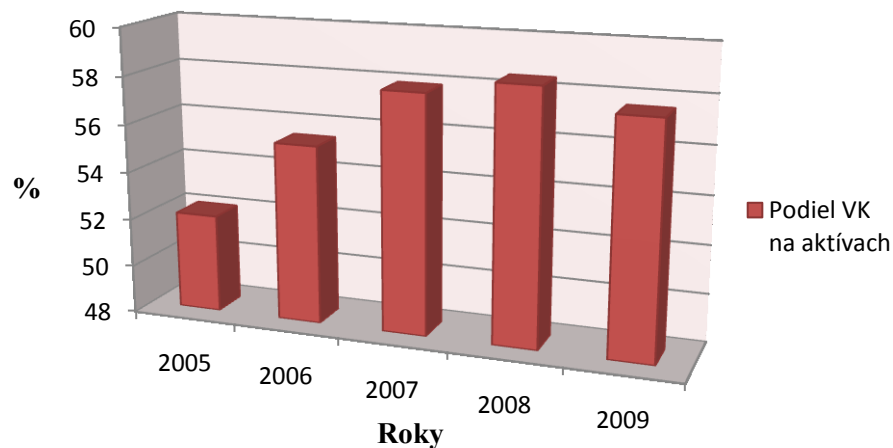

Zdroj: Vlastné výpočty

Podiel vlastného kapitálu na aktívach

Daný ukazovateľ by mal s celkovou zadlženosťou tvoriť 100%, toto kritérium je splnené. Na Obr. 4.15 je vidieť, že do roku 2008 má podiel vlastného kapitálu na aktívach rastúci charakter a to vďaka zvyšujúcemu sa vlastnému kapitálu. To bolo spôsobené hlavne rastúcemu VH, ktorý sa medziročne zvyšoval, taktiež sa zvyšovali i záväzky podniku, čo zapríčinili narastajúce investície a zvýšenie rezerv. V roku 2009 tento ukazovateľ mierne klesá a dosahuje hodnotu 57,60%. Jednak z dôvodu poklesu aktív, kvôli vypredaniu skladových zásob, keďže podnik obmedzil výrobu a bolo zavedené šrotové. Ale i v dôsledku poklesu VK, ktorý sa znížil pre vyporiadanie dividend.

Obr. 4.15 Podiel VK na aktívach

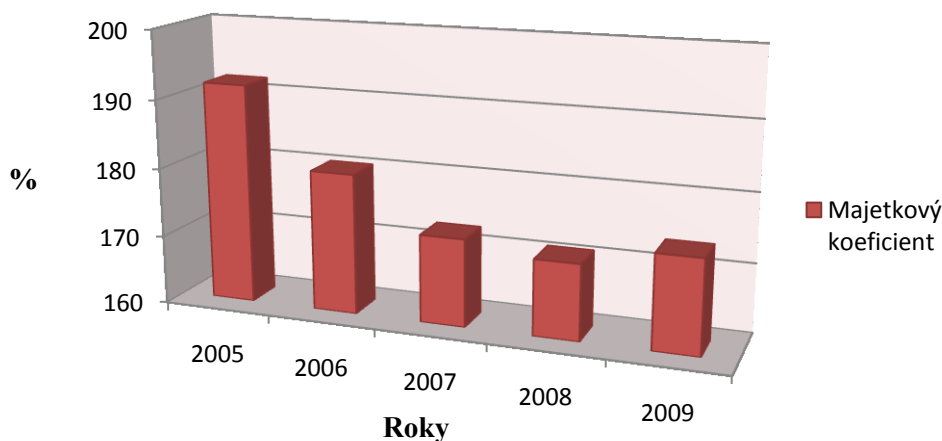

Zdroj: Vlastné výpočty

Majetkový koeficient

Tento ukazovateľ nazývame finančná páka. Najvyššia hodnota bola v roku 2005 a to 1,92 alebo 191,96%. Finančná páka má klesajúci charakter, čo spôsobil rastúci vlastný kapitál. Jeho rast zapríčinil najmä zvyšujúci sa VH podniku a tržby.

Obr. 4.16 Majetkový koeficient

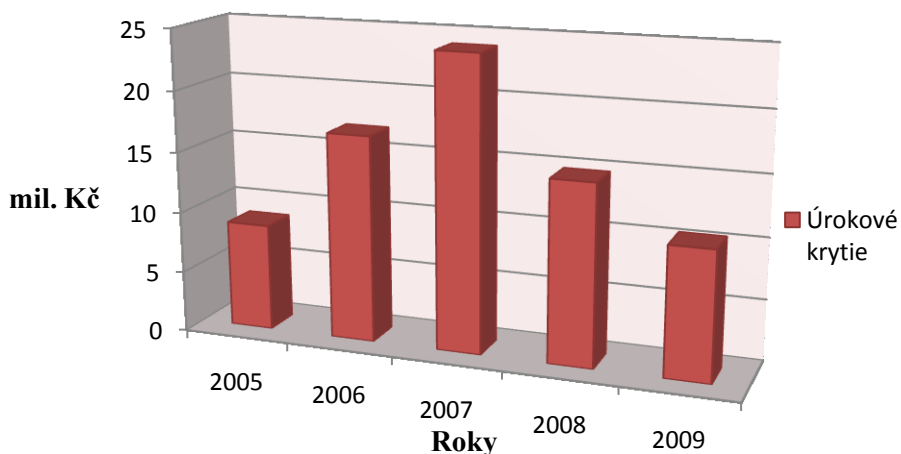

Zdroj: Vlastné výpočty

Úrokové krytie

V roku 2007 dosahoval ukazovateľ najvyššiu hodnotu a to 24,01 čo znamená, že nákladové úroky boli 24,01 krát pokryté EBITom. Naopak, jeho najnižšia hodnota bola zistená v roku 2005. Podniku bol poskytnutý úver s vysokými nákladovými úrokmi, ktorý pravdepodobne potreboval kvôli vysokým investíciám na rozšírenie výrobných závodov.

Obr. 4.17 Úrokové krytie

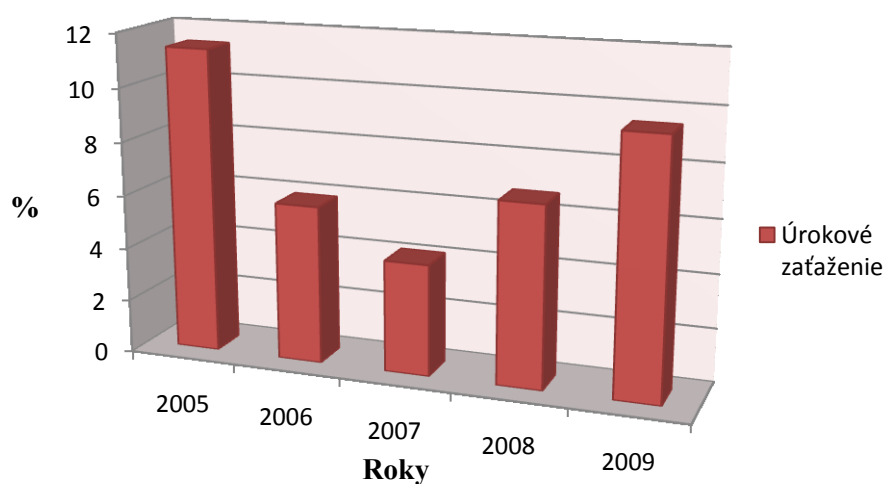

Zdroj: Vlastné výpočty

Úrokové zaťaženie

Úrokové zaťaženie je opačný ukazovateľ ako úrokové krytie. Najvyššia hodnota bola v roku 2005, kvôli dlhodobým finančným záväzkom, z ktorých plynuli vysoké úroky. Tieto záväzky následne podnik používal na zvýšenie výroby. V nasledujúcich rokoch dlhodobé finančné záväzky klesli, v dôsledku čoho poklesli i nákladové úroky, čo viedlo k zníženiu úrokového zaťaženia. Toto znižovanie je pre podnik Škoda Auto, a.s. pozitívne, pretože v nasledujúcich rokoch sa čoraz menšie množstvo EBITu využíva na zaplatenie nákladových úrokov.

Obr. 4.18 Úrokové zaťaženie

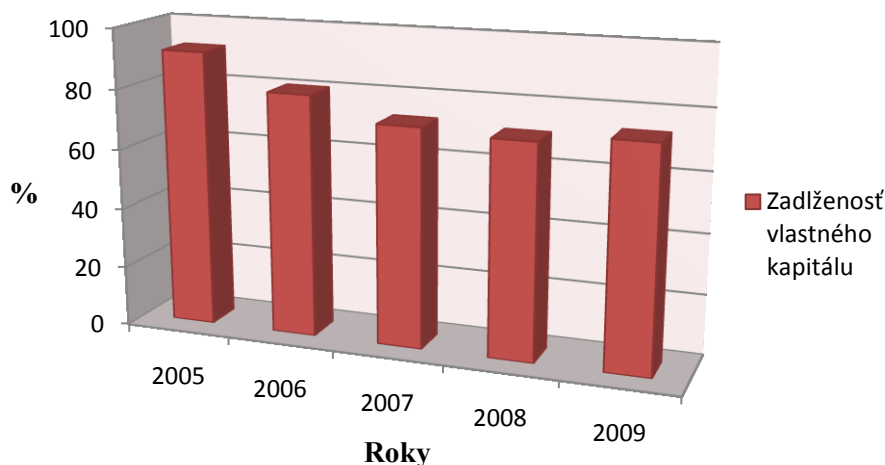

Zdroj: Vlastné výpočty

Zadlženosť vlastného kapitálu

Zadlženosť vlastného kapitálu je spočítaná podľa vzorca (3.12). Jeho optimálna hodnota by sa mala pohybovať v rozmedzí 80 % až 120 %. Z Tab. 4.19 môžeme vidieť, že tejto skutočnosti vyhovujú iba roky 2005 a 2006. V nasledujúcich obdobiach je hodnota ukazovateľa mierne pod hranicou optima. Pre podnik to znamená, že nemá problém s veľkým zadlžením vlastného kapitálu a je pomerne stabilný. Výraznejší bankový úver čerpal len v rokoch 2005 a 2009, v ktorých sa zvyšujú dlhodobé záväzky na pokrytie investícií. Tento ukazovateľ by mal mať klesajúci charakter, čo Obr. 4.19 potvrdzuje.

Obr. 4.19 Zadlženost' vlastného kapitálu

Zdroj: Vlastné výpočty

4.6 Porovnanie ukazovateľov zadlženosti a rentability podniku s odvetvím

Podnik Škoda Auto, a.s. môžeme podľa Odvetvovej klasifikácie zaradiť do odvetvia Výroba dopravných prostriedkov DM: Výroba motorových vozidiel, výroba prívesov a návesov. Tomuto odvetviu priradíme číslo OKEČ 34.

Český automobilový priemysel sa významne podieľa na celkových hospodárskych výsledkoch Českej republiky. Stále sa zvyšuje jeho zastúpenie z hľadiska tvorby hrubého domáceho produktu a zamestnanosti, pokiaľ nepočítame súčasnú hospodárskou krízu. Zároveň tvorí skoro pätinu domáceho exportu.

V Škodovke vyrobili v roku 2008 už 2 miliónu Octaviu a Fabiu - od vzniku firmy (roku 1905) bolo vyrobené už viac ako 11 mil. ks vozidiel. V TPCA vyrobili v decembri 2008 už milióny automobil od začiatku výroby. Česká republika bola v roku 2008 piatym najväčším výrobcom osobných automobilov v EU (predstihla tak Taliansko).

Automobilový priemysel patrí medzi najvýznamnejšie odvetvie spracovateľského priemyslu. V roku 2008 vzrástol jeho podiel na tržbách spracovateľského priemyslu o 1 % na 17,83 %, to znamená pomyslené prvé miesto pred výrobou strojov a zariadení (OKEČ 29 - 10,01 %). S viac ako 125 tis. zamestnanci sa podieľa na zamestnanosti 11,16 %. V tejto kategórii zaujíma miesto za výrobou kovov a kovových výrobkov (OKEČ 28 - 12,71 %) a výrobou strojov a zariadení (OKEČ 29 - 12,41 %). Jeho podiel v exportu v roku 2008 dosiahol 17 %, tj. najviac zo všetkých odvetví spracovateľského priemyslu.

Vypočítané hodnoty podniku Škoda Auto, a.s. a priemerné hodnoty v odvetví sú pre porovnanie zaznamenané v tabuľke Tab. 4.20 a taktiež zobrazené na nasledujúcich obrázkoch.

Tab. 4.20 Ukazovatele finančnej analýzy podniku Škoda Auto, a.s. (ŠA) a odvetvia (DM)

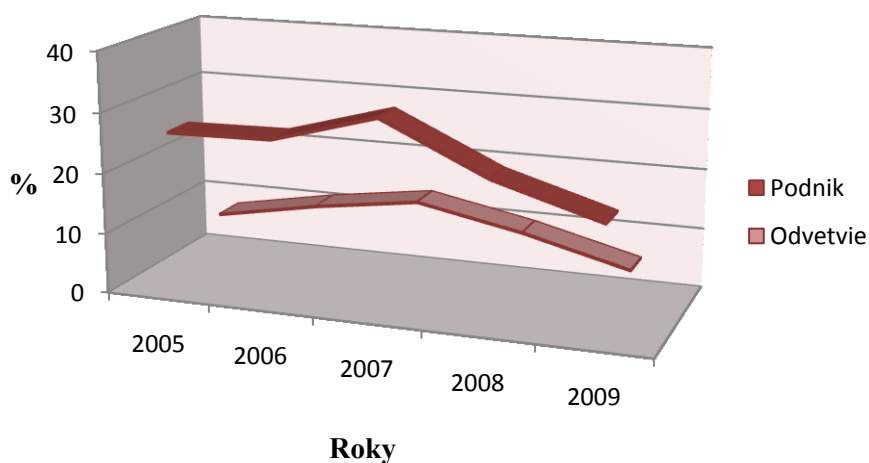
Ukazovateľ	2005		2006		2007		2008		2009	
	ŠA	DM	ŠA	DM	ŠA	DM	ŠA	DM	ŠA	DM
ROA (%)	26,34	7,90	26,63	11,04	31,52	13,46	23,40	9,99	18,21	5,55
ROE (%)	16,88	10,73	18,97	16,21	23,84	18,23	15,11	12,71	5,08	7,37
VK / A (%)	52,09	40,75	55,43	45,55	57,90	51,96	58,48	50,17	57,60	46,89

Zdroj: Vlastné výpočty a informácie zo stránky ministerstva priemyslu a obchodu¹

Porovnanie ukazovateľa rentability aktív ROA s odvetvím

Z tabuľky môžeme vidieť, že daný ukazovateľ dosahuje v podniku viditeľne vyšších hodnôt ako v odvetví, pričom trend je v oboch prípadoch rovnaký. Od roku 2005 do roku 2007 hodnota ROA postupne narastá. Tento nárast bol spôsobený zvýšenou výrobou a predajom, čím bol zvýšený VH. Od roku 2008 nastáva pokles kvôli redukcii výroby, ktorú podniky museli obmedziť pre finančnú krízu. Taktiež sa znižovali i aktíva, podniky nevyrábali, ale predávali podnikové zásoby. ROA v podniku je na lepšej úrovni ako v odvetví, čo môže byť spôsobené napríklad tým, že má podnik vyšší VH ako je priemerný VH v odvetví.

Obr. 4.20 Porovnanie ukazovateľa rentability aktív ROA s odvetvím

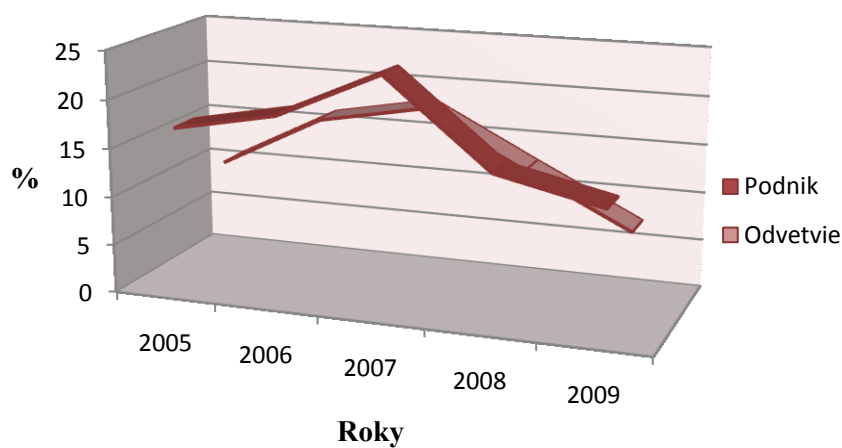

¹<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>

Porovnanie ukazovateľa rentability vlastného kapitálu ROE s odvetvím

Taktiež i ROE vykazuje v podniku vyšších hodnôt ako v odvetví, okrem roku 2009, kde je jeho hodnota pod úrovňou odvetvia. Vývojový trend sa nelíši. Podnik mohol dosahovať lepšie výsledky ako odvetvie v dôsledku vyššieho čistého zisku, teda i tržieb. Ktoré boli na vyššej úrovni pravdepodobne kvôli väčším možnostiam výroby, rozmanitejšiemu portfóliu a vyšším počtom zamestnancov ako v iných podnikoch.

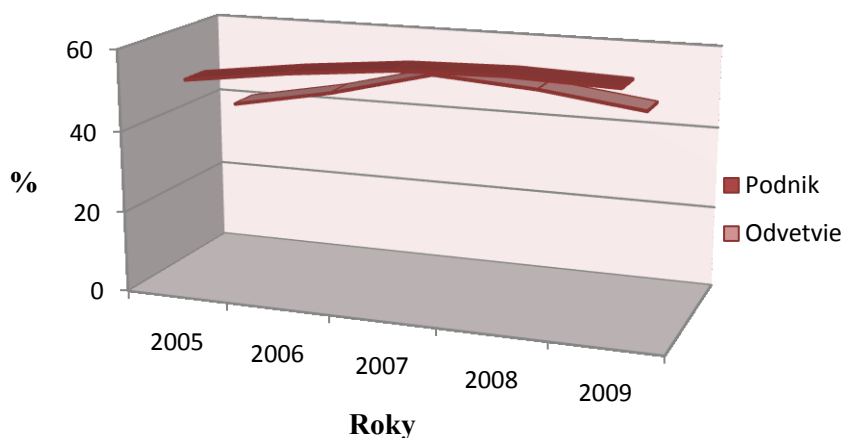
Obr. 4.21 Porovnanie ukazovateľa rentability vlastného kapitálu ROE s odvetvím

Porovnanie ukazovateľa VK / A

Pre porovnanie ukazovateľov zadlženosti podniku s odvetvím je použitý ukazovateľ podielu vlastného kapitálu na aktívach. Aj v tomto prípade je hodnota ukazovateľa v podniku nad úrovňou odvetvia, pričom vývojový trend je rovnaký pre obe zrovnávané oblasti. Rast ukazovateľa podielu vlastného kapitálu na aktívach spôsobil hlavne rast VK, na ktorom mal najväčšie zastúpenie VH. Keďže daný ukazovateľ dosiahol lepších výsledkov v podniku ako v celkom odvetví je zrejmé, že VH podniku Škoda Auto, a.s. bol vyšší ako VH všetkých podnikov v priemere.

Obr. 4.22 Porovnanie ukazovateľa VK / A s odvetvím

4.7 Záverečné zhodnotenie finančnej analýzy

Pre zhodnotenie výsledkov finančnej analýzy podniku Škoda Auto, a.s. boli použité výročné správy za roky 2005 – 2009.

Na základe horizontálnej a vertikálnej analýzy bolo zistené, že v danom období majú celkové aktíva klesajúcu tendenciu. Ich znižovanie bolo spôsobené najmä postupným ubúdaním dlhodobých ale i krátkodobých aktív, čo spôsobilo najmä znižovanie podnikových zásob, kvôli redukcii výroby. Na znižovaní pasív sa najviac podieľajú fondy a krátkodobé záväzky. Čo sa týka horizontálnej a vertikálnej analýzy výnosov, na základe výpočtov bolo zistené, že roky 2005 – 2007 predstavovali pre podnik značné pozitívum v dôsledku zvyšovania sa celkových výnosov. Na ich raste sa najviac podieľali tržby a ostatné finančné výnosy. V tomto trojročnom období podnik vykazoval enormnú produkciu automobilov, kvôli vysokému dopytu ale i rozširovaniu výrobných závodov, následne sa teda zvýšil i ich predaj. Naopak rok 2008 spôsobil prelom, pretože došlo k poklesu výnosov, ktoré nasledovne pokračovalo aj v roku 2009. Finančná kríza spôsobila veľký útlm výroby, prudko vzrástli ceny vstupov do výroby ako je ropa, oceľ a podobne, podnik preto obmedzil výrobu a predával zásoby. U nákladov bol zaznamenaný rovnaký vývoj, rast do roku 2007 vystriedal pokles nákladov od roku 2008. Tento vývoj závisel od výroby v podniku. Na ich štruktúre sa preto najviac zúčastnili náklady na predané výrobky a tovar a v neposlednej miere i odbytové náklady.

Pri zhrnutí ukazovateľov rentability bola opäť zistená zaujímavá skutočnosť. Rok 2008 sa aj v tomto prípade stal pre podnik osudným, pretože hodnoty jednotlivých ukazovateľov rentability mali síce do roku 2007 rastúci charakter, ale od roku 2008 opäť

nabrali klesajúci tvar. Ako je známe, v roku 2008 začala finančná kríza, ktorá mala veľký dopad na ekonomiku štátu, ale i na celosvetovú ekonomiku. Z vypočítaných výsledkov je preto zrejmé, že táto kríza zanechala určité stopy aj na podniku Škoda Auto, a.s. Najvyšších hodnôt dosahovala rentabilita v roku 2007 a najnižších v roku 2009. Tieto veľmi nízke hodnoty znamenajú, že v dôsledku poklesu objednávok od odberateľov sa znižoval zisk od roku 2008 a tak podnik nedokázal dostatočne zhodnocovať investovaný kapitál.

Ukazovatele celkovej zadlženosti vykazujú celkom slušných hodnôt, ani v jednom roku nepresiahli 50% a od roku 2005 sa postupne stále znižujú. Na financovanie svojho majetku podnik využíva najmä krátkodobé záväzky. Zadlženosť VK vykazuje dobré výsledky, každým rokom sa znižujú, čo pre podnik znamená, že si na financovanie svojho majetku z väčšej miery vystačí sám.

Z pohľadu finančnej stability je možné povedať, že podnik Škoda Auto, a.s. je veľmi stabilná firma. Jednak kvôli tomu, že tento podnik je na trhu už dlhšiu dobu a je schopný odolať i silnej konkurencii, ale aj v dôsledku poklesu celkovej zadlženosti a zadlženosti vlastného kapitálu. I keď daný podnik bol v určitej miere poznačený hospodárskou krízou a nachádzal sa v ekonomickej recesii, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo na ziskovosti tejto známej akciovej spoločnosti v rokoch 2008 a 2009, finančné zdravie podniku je na veľmi dobrej úrovni. Má flexibilnú výrobu, je to ustálená firma, pre ktorú je dôležité i udržanie zamestnanosti. Avšak zlepšenie svojej finančnej situácie by mal podnik orientovať hlavne na správne zhodnotenie vloženého kapitálu, ako už bolo zmienené vyššie.

5. Záver

Cieľom bakalárskej práce bolo, zhodnotiť rentabilitu a zadlženosť podniku Škoda Auto, a.s. v rokoch 2005 – 2009, pomocou vybraných pomerových ukazovateľov, horizontálnej, vertikálnej analýzy a pyramídového rozkladu rentability vlastného kapitálu.

Všetky informácie, ktoré boli potrebné k dosiahnutiu tohto cieľa boli získané z účtovných výkazov daného podniku za roky 2005 – 2009.

Druhá kapitola tejto práce bola zameraná na teoretickú časť, ktorá nás oboznámila o špecifikách finančnej analýzy, ale predovšetkým poukazuje na horizontálnu a vertikálnu analýzu súvahy a výkazu zisku a straty.

Tretia kapitola informuje o pomerovej analýze zameranej hlavne na ukazovatele rentability a zadlženosti podniku. Vyskytuje sa tu aj pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu a rentability celkového vloženého kapitálu.

V úvode poslednej časti bakalárskej práce bola predstavená spoločnosť Škoda Auto, a.s. Táto kapitola sa venuje i zisteniu výsledkov na základe horizontálnej a vertikálnej analýzy. Nasledovalo zhodnotenie finančného zdravia podniku pomocou vybraných ukazovateľov pomerovej analýzy, ktorými sú ukazovatele rentability a ukazovatele zadlženosti. Taktiež i pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu, pomocou ktorého bol vyčíslený vplyv čiastkových ukazovateľov na vrcholový.

Zhodnotenie výpočtov všetkých metód prinieslo záver, že pre daný podnik bol najlepším rokom rok 2007. V tomto období predstavovala rentabilita svoj vrchol naopak rok 2008 a 2009 priniesol pokles ziskovosti podniku, ktorý spôsobila finančná kríza a tá nesie so sebou radu problémov. Celková zadlženosť bola najnižšia v roku 2008, ale vo všetkých obdobiach sa pohybuje v norme od 40% do 60%.

Na záver tejto práce môžeme zhodnotiť podnik Škoda Auto, a.s. ako veľmi stabilnú a úspešnú firmu s dobrým postavením na trhu. I napriek veľkej konkurencii si podnik zastáva svoje stále a nenahraditeľné miesto, vďaka jedinečným prednostiam vyrobených produktov, ako je vysoká kvalita a prijateľná cena. I po finančnej kríze podnik neupadol, ale naopak začal ešte viac rozvíjať svoje obchody, najmä na zahraničných trhoch ako je Čína a Nemecko.

Do budúcnosti by mohol podnik rozšíriť svoju výrobu najmä na trhoch s veľkým tržným potenciálom ako je Čína a India. Mal by preferovať predovšetkým produkty s vysokou kvalitou a prijateľnou cenou, ale najmä by tieto produkty mali spĺňať atribúty spotrebiteľov ako sú rodinné, funkčné a praktické automobily. Čo do budúcnosti zaistí vysoké tržby, ale taktiež i množstvo voľných pracovných miest.

Zoznam použitej literatúry

Monografia:

- [1] DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. upravené vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2011. 226 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [2] GRÜNWALD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 3. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 182 s. ISBN 978-80-245-1108-5.
- [3] HRDÝ, Milan; HOROVÁ, Michaela. *Finance podniku*. 1.vyd. Praha 3: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009. 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
- [4] JANOK, Michal; kolektív. *Ukazovatele finančnej analýzy podniku*. 1.Vyd. Bratislava: MIKA – Konzult, 2000. 115 s. ISBN 80-967295-8-6.
- [5] JINDŘICHOVSKÁ, Irena; BLAHA, Zdenek Sid. *Podnikové finance*. Vyd. O. B. Heller a.s., 2001. 316 s. ISBN 80-7261-025-2.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- [7] NĚMEC, Vladimír. *Řízení a ekonomika firmy*. 1.vyd. Praha 7: Grada Publishing, spol. s r.o., 1998. 320 s. ISBN 80-7169-613-7.
- [8] PAVLÍKOVÁ, Alena; kolektív. *Finanční řízení v praxi*. 1. vyd. Praha: Copyright, 1998. 467 s.
- [9] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: Metody, ukazatele a využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 118 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
- [10] SYNEK, Miloslav; kolektív. *Podniková ekonomika*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 475 s. ISBN 80-7179-892-4.
- [11] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. 1. Vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.

Internetové zdroje:

[1] Justice.cz. *Výročná správa k 31. decembru 2009* [online]. [cit. 7.3.2011].

Dostupné z WWW: < <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@slCis=101237917&listina.@rozliseni=pdf&listina.@klic=a727ed8ddae5a1d5ea3083111363f17f> >

[2] mpo.cz. *Ministerstvo priemyslu a obchodu* [online]. [cit. 21.3.2011]. Dostupné

z WWW: <<http://download.mpo.cz/get/39990/44491/540328/priloha001.pdf>>

[3] mpo.cz. *Ministerstvo priemyslu a obchodu* [online]. Dostupné z WWW:

< <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238> >

[4] Škoda Auto, a.s. *Stránka spoločnosti- profil* [online].

Dostupné z WWW:< <http://new.skoda-auto.com/company/cze/profil/contacts/Pages/contacts.aspx>>

[5] Škoda Auto, a.s. *Stránka spoločnosti- história* [online].

Dostupné na WWW:< [http://new.skoda-auto.com/company/cze/profil/tradition /history /Pages/history.aspx](http://new.skoda-auto.com/company/cze/profil/tradition/history/Pages/history.aspx)>

Zoznam skratiek

<i>A</i>	Aktíva
<i>Abs.</i>	Absolútny
<i>CF</i>	Cash flow
<i>a.s.</i>	Akciová spoločnosť
<i>CK</i>	Cudzí kapitál
<i>č.</i>	Číslo
<i>DM</i>	Dlhodobý majetok
<i>EAT</i>	Zisk po zdanení
<i>EBDIT</i>	Zisk pred odčítaním odpisov, úrokov a daní
<i>EBIT</i>	Zisk pred úroky a daňami
<i>EBT</i>	Zisk pred zdanením
<i>Fin. N</i>	Finančné náklady
<i>Kč</i>	Korún českých
<i>Mater. N</i>	Materiálne náklady
<i>Mil.</i>	Milión
<i>N</i>	Náklady
<i>napr.</i>	Napríklad
<i>Obr.</i>	Obrázok
<i>OKEČ</i>	Odvetvová klasifikácia ekonomických činností
<i>p.b.</i>	Percentný bod
<i>PSC</i>	Poštové smerovacie číslo
<i>ROA</i>	Rentabilita aktív
<i>ROCE</i>	Rentabilita dlhodobých zdrojov
<i>ROE</i>	Rentabilita vlastného kapitálu
<i>ROS</i>	Rentabilita tržieb
<i>str.</i>	Strana
<i>T</i>	Tržby
<i>Tab.</i>	Tabuľka
<i>tis.</i>	Tisíce
<i>tzv.</i>	Takzvané
<i>Ui</i>	Hodnota čiastkového ukazovateľa
ΣU_i	Hodnota absolútneho ukazovateľa

<i>USA</i>	Spojené štáty americké
<i>Ut</i>	Hodnota ukazovateľa v bežnom roku
<i>Ut-1</i>	Hodnota ukazovateľa v predchádzajúcom roku
<i>V</i>	Výnosy
<i>VH</i>	Výsledok hospodárenia
<i>VK</i>	Vlastný kapitál
<i>Zb.</i>	Zbierka
<i>%</i>	Percento

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2011

Júlia Gajdošová
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Vyšná Korňa, 289

Zoznam príloh

<i>Príloha č. 1</i>	Súvaha za rok 2005
<i>Príloha č. 2</i>	Výkaz zisku a straty za rok 2005
<i>Príloha č. 3</i>	Súvaha za rok 2006
<i>Príloha č. 4</i>	Výkaz zisku a straty za rok 2006
<i>Príloha č. 5</i>	Súvaha za rok 2007
<i>Príloha č. 6</i>	Výkaz zisku a straty za rok 2007
<i>Príloha č. 7</i>	Súvaha za rok 2008
<i>Príloha č. 8</i>	Výkaz zisku a straty za rok 2008
<i>Príloha č. 9</i>	Súvaha za rok 2009
<i>Príloha č. 10</i>	Výkaz zisku a straty za rok 2009

Súvaha za rok 2005

(údaje v mil. Kč)

AKTIVA CELKOM	89755
Dlhodobé aktíva	55424
Dlhodobý nehmotný majetok	13210
Dlhodobý hmotný majetok	41466
Dlhodobý finančný majetok	748
Krátkodobé aktíva	34331
Zásoby	12270
Pohľadávky z obchodných vzťahov	6224
Pohľadávky zo splatných daní z príjmov	231
Ostatné pohľadávky a finančné aktíva	14430
Krátkodobý finančný majetok (peniaze)	1176
PASIVA CELKOM	89755
Vlastný kapitál	46757
Vlastný kapitál bez menšinových podielov	46682
Menšinové podiely	75
Základný kapitál	16709
Emisné ážio	1578
Fondy	28395
Nerozdelený zisk minulých rokov	28919
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	7893
Cudzie zdroje	42998
Dlhodobé záväzky	12837
Krátkodobé záväzky	30161

Výkaz zisku a straty za rok 2005

(údaje v mil. Kč)

Tržby	187382
Náklady na predané výrobky, tovar a služby	163738
Hrubý zisk (EBIT)	23644
Odbytové náklady	10611
Správne náklady	3676
Ostatné prevádzkové výnosy	4027
Ostatné prevádzkové náklady	2524
Prevádzkový výsledok	10860
Finančné výnosy celkom:	482
-Úrokové výnosy	449
-Kurzové zisky	-
-Ostatné finančné výnosy	33
Finančné náklady celkom:	1269
-Úrokové náklady	1236
-Kurzové straty	-
-Ostatné finančné náklady	33
Finančný výsledok	-787
Podiel na strate pridružených spoločností	-
Zisk pred zdanením (EBT)	10073
Daň z príjmu	2180
-splatná	2320
-odložená	-140
Zisk po zdanení (EAT)	7893
úrokové náklady	1236
Daň z príjmu	2180
Odpisy majetku	14027

Súvaha za rok 2006

(údaje v mil. Kč)

AKTIVA CELKOM	105212
Dlhodobé aktíva	54070
Dlhodobý nehmotný majetok	13351
Dlhodobý hmotný majetok	39809
Dlhodobý finančný majetok	910
Krátkodobé aktíva	51142
Zásoby	12248
Pohľadávky z obchodných vzťahov	5497
Pohľadávky zo splatných daní z príjmov	449
Ostatné pohľadávky a finančné aktíva	28436
Krátkodobý finančný majetok (peniaze)	4512
PASIVA CELKOM	105212
Vlastný kapitál	58321
Vlastný kapitál bez menšinových podielov	58248
Menšinové podiely	73
Základný kapitál	16709
Emisné ážio	1578
Fondy	39961
Nerozdelený zisk minulých rokov	39961
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	11062
Cudzie zdroje	46891
Dlhodobé záväzky	12297
Krátkodobé záväzky	34594

Výkaz zisku a straty za rok 2006

(údaje v mil. Kč)

Tržby	203659
Náklady na predané výrobky, tovar a služby	175636
Hrubý zisk (EBIT)	28023
Odbytové náklady	11903
Správne náklady	3587
Ostatné prevádzkové výnosy	4747
Ostatné prevádzkové náklady	2678
Prevádzkový výsledok	14602
Finančné výnosy celkom:	644
-Úrokové výnosy	486
-Kurzové zisky	33
-Ostatné finančné výnosy	4
Finančné náklady celkom:	1048
-Úrokové náklady	862
-Kurzové straty	65
-Ostatné finančné náklady	-
Finančný výsledok	-404
Podiel na strate pridružených spoločností	0
Zisk pred zdanením (EBT)	14198
Daň z príjmu	3136
-splatná	3638
-odložená	-502
Zisk po zdanení (EAT)	11062
úrokové náklady	862
Daň z príjmu	3136
Odpisy majetku	12590

Súvaha za rok 2007

(údaje v mil. Kč)

AKTIVA CELKOM	115781
Dlhodobé aktíva	56767
Dlhodobý nehmotný majetok	14039
Dlhodobý hmotný majetok	41197
Dlhodobý finančný majetok	1531
Krátkodobé aktíva	59014
Zásoby	13543
Pohľadávky z obchodných vzťahov	7874
Pohľadávky zo splatných daní z príjmov	601
Ostatné pohľadávky a finančné aktíva	30798
Krátkodobý finančný majetok (peniaze)	6198
PASIVA CELKOM	115781
Vlastný kapitál	67034
Vlastný kapitál bez menšinových podielov	66918
Menšinové podiely	116
Základný kapitál	16709
Emisné ážio	1578
Fondy	48631
Nerozdelený zisk minulých rokov	45634
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	15982
Cudzie zdroje	48747
Dlhodobé záväzky	13940
Krátkodobé záväzky	34807

Výkaz zisku a straty za rok 2007

(údaje v mil. Kč)

Tržby	221967
Náklady na predané výrobky, tovar a služby	185474
Hrubý zisk (EBIT)	36493
Odbytové náklady	13201
Správne náklady	4207
Ostatné prevádzkové výnosy	4368
Ostatné prevádzkové náklady	3669
Prevádzkový výsledok	19784
Finančné výnosy celkom:	1111
-Úrokové výnosy	1040
-Kurzové zisky	43
-Ostatné finančné výnosy	28
Finančné náklady celkom:	940
-Úrokové náklady	824
-Kurzové straty	116
-Ostatné finančné náklady	-
Finančný výsledok	171
Podiel na strate pridružených spoločností	-95
Zisk pred zdanením (EBT)	19860
Daň z príjmu	3878
-splatná	4855
-odložená	-977
Zisk po zdanení (EAT)	15982
úrokové náklady	824
Daň z príjmu	3878
Odpisy majetku	11725

Súvaha za rok 2008

(údaje v mil. Kč)

AKTIVA CELKOM	122456
Dlhodobé aktíva	60017
Dlhodobý nehmotný majetok	13912
Dlhodobý hmotný majetok	43548
Dlhodobý finančný majetok	2557
Krátkodobé aktíva	62439
Zásoby	15136
Pohľadávky z obchodných vzťahov	9351
Pohľadávky zo splatných daní z príjmov	583
Ostatné pohľadávky a finančné aktíva	32649
Krátkodobý finančný majetok (peniaze)	4720
PASIVA CELKOM	122456
Vlastný kapitál	71608
Vlastný kapitál bez menšinových podielov	71485
Menšinové podiely	123
Základný kapitál	16709
Emisné ážio	1578
Fondy	53198
Nerozdelený zisk minulých rokov	48499
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	10818
Cudzie zdroje	50848
Dlhodobé záväzky	13693
Krátkodobé záväzky	37155

Výkaz zisku a straty za rok 2008

(údaje v mil. Kč)

Tržby	200182
Náklady na predané výrobky, tovar a služby	171523
Hrubý zisk (EBIT)	28659
Odbytové náklady	12804
Správne náklady	4712
Ostatné prevádzkové výnosy	8826
Ostatné prevádzkové náklady	6349
Prevádzkový výsledok	13620
Finančné výnosy celkom:	1431
-Úrokové výnosy	1282
-Kurzové zisky	130
-Ostatné finančné výnosy	19
Finančné náklady celkom:	1169
-Úrokové náklady	920
-Kurzové straty	177
-Ostatné finančné náklady	72
Finančný výsledok	262
Podiel na strate pridružených spoločností	-506
Zisk pred zdanením (EBT)	13376
Daň z príjmu	2558
-splatná	-
-odložená	-245
Zisk po zdanení (EAT)	10818
úrokové náklady	920
Daň z príjmu	2558
Odpisy majetku	10936

Súvaha za rok 2009

(údaje v mil. Kč)

AKTIVA CELKOM	118376
Dlhodobé aktíva	59083
Dlhodobý nehmotný majetok	13081
Dlhodobý hmotný majetok	43871
Dlhodobý finančný majetok	2131
Krátkodobé aktíva	59293
Zásoby	11675
Pohľadávky z obchodných vzťahov	8485
Pohľadávky zo splatných daní z príjmov	577
Ostatné pohľadávky a finančné aktíva	17309
Krátkodobý finančný majetok (peniaze)	21247
PASIVA CELKOM	118376
Vlastný kapitál	68180
Vlastný kapitál bez menšinových podielov	68031
Menšinové podiely	732
Základný kapitál	16709
Emisné ážio	1578
Fondy	49744
Nerozdelený zisk minulých rokov	45993
Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	3462
Cudzie zdroje	50196
Dlhodobé záväzky	13535
Krátkodobé záväzky	36661

Výkaz zisku a straty za rok 2009

(údaje v mil. Kč)

Tržby	187858
Náklady na predané výrobky, tovar a služby	166296
Hrubý zisk (EBIT)	21562
Odbytové náklady	13153
Správne náklady	4826
Ostatné prevádzkové výnosy	7942
Ostatné prevádzkové náklady	5601
Prevádzkový výsledok	5924
Finančné výnosy celkom:	1342
-Úrokové výnosy	613
-Kurzové zisky	470
-Ostatné finančné výnosy	259
Finančné náklady celkom:	2009
-Úrokové náklady	562
-Kurzové straty	932
-Ostatné finančné náklady	515
Finančný výsledok	-667
Podiel na strate pridružených spoločností	-555
Zisk pred zdanením (EBT)	4702
Daň z príjmu	1240
-splatná	-
-odložená	305
Zisk po zdanení (EAT)	3462
úrokové náklady	562
Daň z príjmu	1240
Odpisy majetku	12166